

PAROLE

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen jäsenlehti

Syyskuu 2022 • nro 3 (351) • 91. vsk

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ

Sisällys

Pääkirjoitus: Ukrainan sodalle ei näy loppua	3
Perinneyhdistyksen kesäpäivät Oulussa olivat sotahistorian kyllästämät	4
Kolumni: Pertti Laatikainen.....	10
Jääkäreiden erikoisoperaatiota ja maihinnousua muistelemassa Hamnskrällä.....	12
Lapin jääkärit saivat uuden komentajan – kahdella jääkäripataljoonalla naiskomentaja.....	16
Jääkärimarssin uusi ennätys	19
Tasavallan presidentin tervehdys.....	20
Puolustusvoimien lippujuhla Hietaniemen hautausmaalla.....	21
Jalkaväkipäivät Hammelburgissa pakollisen kolmen vuoden tauon jälkeen	22
Hohenlockstedtin tammesta veistetty Jääkäripatsas	24
Jääkärikenraalimajuri Paavo Paalu.....	26
Kolumni: Jukka Knuuti.....	27
Laskuvarjojääkärikoulutuksen historia Suomessa	28
Mäntsälän kapina.....	34
Kirjeitä toimitukselle.....	37
Kunniamerkkejä.....	38
Kelpaisiko Jussi Twoseven jääkäritaitelijaksi.....	39
Ilmoituksia.....	40
Kirjallisuutta.....	42

Kannen kuva: Utin laskuvarjojääkäri leijumassa T-10-joukkojenpudotusvarjolla. Varusmiehiä alettiin kouluttaa laskuvarjojääkäreiksi Utissa 1961. Koulutuksen käynnistä kaksi jääkäriä poikaa, silloiset kapteeni Kaj Hagelberg ja yliluutnantti Sami Sihvo. Edellisen isä oli jääkäri-eversti Emil Hagelberg ja jälkimmäisen kenraalimajuri Jussi Sihvo. Kuva Laskuvarjojääkärikoulu.

Ukrainan sodalle ei näy loppua

Joskus tuntuu hyvältä, kun huomaa olleensa väärässä. Kirjoitin Parole 1/2022 pääkirjoitusta jokunen päivä sen jälkeen kun Venäjä oli hyökännyt 24. helmikuuta Ukrainaan. Näin kirjoitin: ”Venäjän sotatoimet Ukrainassa eivät ole edistyneet lainkaan suunnitellulla tavalla. Toki Venäjä varmasti päättyy voittoon. Mutta sen voiton hinta on korkea. Siitä tulee 2000-luvun Pyrrhoksen voitto.”

Kun tämä lehti on lukijoidensa käsissä, on Ukrainan sota käyty yli puoli vuotta. Jos monet asiantuntijat eivät aikanaan uskoneet Venäjän hyökkäykseen, eivät he ainkaan olisi voineet kuvitella, missä ollaan puolen vuoden kuluttua: Venäjä on vallannut alueita Ukrainan itä- ja eteläosista. Rintamat ovat jämähtäneet paikoilleen ja varsin pian sodan alkamisen jälkeen Venäjä siirsi joukkonsa Kiovan ja sen pohjoispuolisilta alueilta ja siirsi ne Ukrainan itäosiin. Venäjä yllätti kaikki, niin itsensä kuin asiantuntijat. Ei kukaan voinut kuvitella, että maailman yksi mahtavin sotakoneisto voi epäonnistua niin surkeasti. Putinin erikoisoperaatio on ollut lähinnä vitsi.

Toki Venäjä on kyennyt tuhoamaan laajalti Ukrainaa ja sen kaupunkeja, mutta ei kansan taistelutahtoa. Sodan alussa Venäjällä olleet sota vastustaneet mielenosoitukset tukahdutettiin kovin ottein ja ihmiset ovat rangaistuksen pelosta hiljaa.

Putin erehtyi sotaan ryhtyessään monissa asioissa, kuten siinä etteivät EU-maat ja Yhdysvallat pysyisi yksimielisinä vastustaessaan Venäjän aggressiota. Ne eivät osallistu aktiivisesti sotaan, sillä Venäjän ja Nato-maiden

sekä Yhdysvaltojen yhteenoton syntyessä väijyisi ilmassa ydinsodan uhka. Sen vuoksi EU-maat ja Yhdysvallat tyytyneet tukemaan Ukrainaa lahjoittamalla sille aseita. Ilman niitä sota olisi ilmeisesti jo päätynyt Ukrainan tappioon.

Ukrainan saamat panssaritorjunta-aseet ja erityisesti pitkän kantaman Himars-raketinheitimet ovat tuottaneet venäisille massiivisia tappiota. Taistelupanssarivaunuja sanotan tuhoutuneen pari tuhatta ja muita panssaroituja ajoneuvoja kaksi kertaa tuo määrä. Kaatuneita sanotaan olevan 40-70 000 ja haavoittuneita kolmisen kertaa kaatuneiden määrä.

Sodan välilliset vaikutukset järjestyvät koko maailmaa. Energian hinnat ovat nousseet pilviin ja maailman yhtenä vilja-aittana tunnettu Ukraina ei pysty saamaan vehnäänsä ja auringonkukkaöljyään sitä tarvitseviin maihin. Asiakkaina ovat Afrikan ja Lähi-idän maita, jotka ovat poliittisesti epävakaita. Yleensä kun leivän hinta nousee, on ihmisillä tapana lähteä kadulle. Levottomuuksien aikaansaaminen kehitysmaissa tietää ongelmia Euroopassakin. Ja kyllä täälläkin polttoaineen hinnankorotus on keikuttanut hallitusta mm. Ranskassa.

On vaikea nähdä, miten sota voisi päättyä. Presidentti Zelenskyi on sanonut, että Ukraina on valmis rauhaan vasta, kun Krim on palautettu. On mahdoton kuvitella, että Putin suostuisi sellaiseen rauhaan. Ja tuskin mikään mukaan hallinto, jos Putin kukistuisi.

Jukka Knuuti

Perinneyhdistyksen kesäpäivät Oulussa olivat sotahistorian kyllästävät

JP27:n perinneyhdistys pääsi viettämään perinteisiä kesäpäiviään Oulussa 6.–7. elokuuta. Ohjelmaa hallitsi sotahistoria, kuten asiaan kuuluu. Vanhana varuskuntakaupunkina Oululla komea historia. Siellä on aikanaan ollut niin Donin kasakoita kuin autonomisen Suomen tarkk'ampujapataljoona ja viimeksi Pohjan prikaati. Vapaussodan ensimmäinen suuri taistelu käytiin Oulussa. Kaikista näistä kuultiin viikonlopun aikana tarinoita ja käytiin katsomassa niiden tapahtumapaikkoja. Kesäpäiville osallistui 33 jääkäriperinteen vaalijaa eri puolilta Suomea.

Kesäpäivien toimintakeskukseksi oli valittu hotelli Lasaretti, jonka sairaalasta modernisoidut tilat tarjosivat paikat niin esitelmänpitoon, lounaaseen, niin juhlaillalliseen kuin vieraiden majapaikaksi.

Oulun osaston puheenjohtaja Jyrki Ristiluoma totesi kesäpäivien onnistuneen kolmannella yrittämällä. Kahden kertaan oli valmis ohjelma jouduttu peruuttamaan koronan takia. Ja nyt kun juhlat viimein onnistuivat, oli osa tutustumiskohteista, kuten monta jääkäriä lähettäneen Oulun lyseon tilat remontissa.

Ohjelma voitiin aloittaa yhteisvalokuvan otolla ja Pertti Puontin esitelmällä ”Oulun taistelu 1918”. Se käytiin 2.-3. helmikuuta ja siihen mennessä etelämpänä oli vasta riisuttu venäläisjoukkoja aseista. Esitelmän sisältöön saatiin konkretiaa, kun lounaan jälkeen lähdettiin kiertoaajelulle kaupungille (esitelmä referoitu sivulla 8).

Kirkkopuiston sankarihaudoilla muuttui todeksi Puontin kertomus, että punaisten hyökkäyksen suurimman voiman joutui ottamaan vastaan Oulun lyseon linnoittautuneet valkoiset. Heidän joukossaan oli myös koulun yläluokkien poikia. Sen todistivat hautakivet, joihin oli hakattu

Kaupunki päätettiin vallata hyökkäyksellä etelästä ja idästä, sanoi Pertti Puonti esitelmässään Oulun taistelussa vapaussodassa. Kuva Jukka Knuuti.

kaatuneen nimen lisäksi hänen ikänsä: kivissä oli lukuja 16 ja 17.

Kiertoaajelulla bussin kuljettajalle tuotti ylimääräistä vaivaa kaupungissa vietetty pride-päivä, jonka takia joitain katuja oli suljettu.

Oulun Vapaudenpatsaan tarinaa esitteli Reijo Sallinen. Patsaan jalistassa on teksti ”1918 – Eteläpohjalaisten vapaussankareiden kunniaksi”. Monumentti edustaa 44-vuotiaana kuolleen Into Saxelinin myöhäistuohtantoa. Salskean miesfiguurin mallina toimi helsinkiläinen voimistelunopettaja, joka oli osallistunut Pariisiin olympialaisiin 1924.

Jääkärimuistomerkkiä esitteli Roy Mattson. Monumentin on aikaansaanut Oulun reserviupseerit, joiden puuhamiehiä Roy on. Ratkaisevaa lukua 27 on vaikea erottaa, koska perimetriä korkeaa monumenttia täytyisi katsoa ylhäältä päin. 27 on monumentin poikkileikkauksen muoto. Jääkäripataljoona 27:n muisto saatiin tehokkaasti näkyviin, kun 1967 pystytetyn monumentin yhteyteen asennettiin projektori, joka heijastaa patsaan viereen maahan luvun 27.

Niin kirkkopuistossa kuin jääkärimuistomerkilläkin piti aukoa sateen-

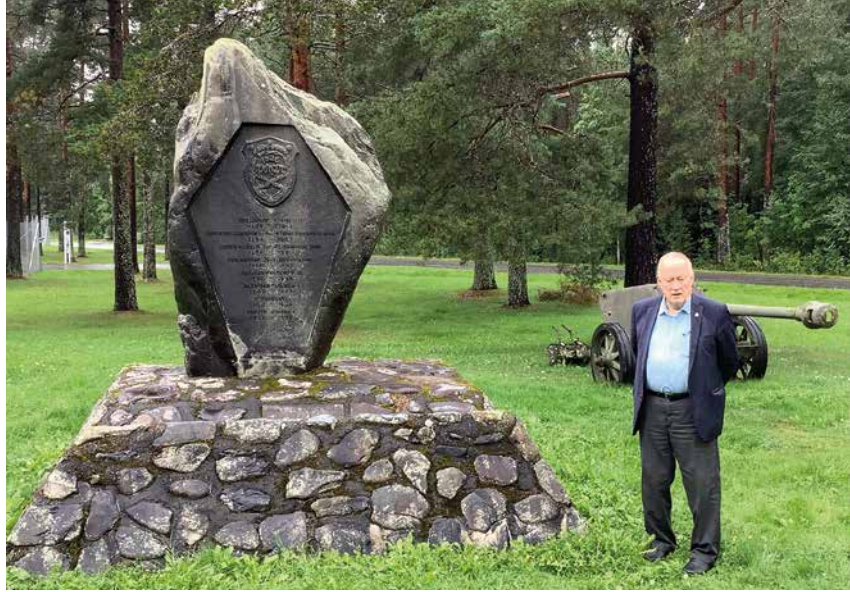

Roy Mattson esittelee jääkärimuistomerkkiä. Se on hieman salaperäinen kuten oli jääkäriiliikekin. Patsaan poikkileikkauksen, tärkeät numerot 27, voi havaita vain ylhäältä päin. Sateenvarjon alla värjöttelee Ari Parkkola. Kuva Raimo Latvala.

varjoja, sillä edelleen yön rankkasade, kesän ensimmäinen kunnan sade sanoi Jyrki Ristiluoma, ei ollut vielä kokonaan jättänyt Oulua.

Siirryttiin Hiukkavaaran entisen Pohjan prikaatin kasarmialueelle. Reijo Sallinen, eversti evp., oli paras mahdollinen opas. Hän tunsi joukko-osaston hyvin monipuolisesti: hän oli aloittanut sotilasuransa Pohjan prikaatissa varusmiehenä ja toimi lopulta prikaatin komentajana. Nyt Oulussa ei ole varuskuntaa, sillä Pohjan prikaati lakkautettiin 1998. Joukot siirtyivät Kajaaniin, missä muodostettiin Kainuun prikaati. Pohjan jääkäripataljoonan perinteet siirrettiin Sodankylään Jääkäriprikaatiin. Sallinen kertoi erään mummelin sanoneen, ettei Oulu ole enää isänmaallinen kaupunki, koska siellä ei ole varuskuntaa.

Siirryttiin Yrjänäisten puutarhaan. Yrjänäisten talon rannasta ammuttiin 3. helmikuuta 1918 kello 09.20 itsenäisen Suomen kenttätykistön ensimmäiset taistelulaukaukset 76 K 02-kanuunalla. 21 laukauksella oli järisyttävä teho: maalina olleiden Venäjän kasarmien varusväki antautui. kertoi Oulun tykkimieskillän puheenjohtaja Raimo Nurminen. Ammunnan johtajana ja tulenjohtajana tuolloin toimi silloinen everstiluutnantti Vilho Petter Nenonen. Hänen

Hiukkavaaran kasarmialueella, Pohjan prikaatin perinneksen äällä Reijo Sallinen kertoo kasarmialueen historiasta. Sallisen takana näkyy 75mm:n pst-tykki. Kuva Raimo Latvala.

sanotaan olleen Suomen kenttätykistön luoja. Nenonen oli palvellut Venäjän armeijassa. Jääkärit hyväksyivät vain kaksi ”ryssänpuseeria”, Nenosen ja Mannerheimin.

Pantiin merkille, että vuoden 1918 ampumapaikalla olleista kahden 76 K 02:n pyöristä oli muutama puola lahonnut. Apu löytyi, kun Vaasan osaston puheenjohtaja Raimo Latvala tiesi verstaan, joka on tottunut valmistamaan rattaanpyörien puolia.

Viimeksi käytiin Oulun vanhalla kasarmialueella. Siellä voitiin tyydytyksellä todeta, että vanhat puukasarmit on huolella entisöity uuskäyttöön. Päivän viimeinen monumentti oli kasarmialueen kyljessä oleva Pentti Papinahon tekemä Maanpuolustajan patsas. Reijo Sallinen kertoi, ettei yksityisellä rahoituksella tehdyille patsaille tahtonut löytyä paikkaa Oulusta.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Hiukkavaaran ehdittäessä oli sade jo hellittänyt. Kuunnellaan Reijo Sallista. Kuva Raimo Latvala.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Hän Pohjan prikaatin komentajana otti monumentin kasarmialueelle. Hän kertoi aikanaan esitelleensä patsasta saksalaisen laivastovierailun yhteydessä laivasto-osastoa johtaneelle fregattenkapitänille. Upseeri oli kysynyt, kuka patsaan on rahoittanut? Yksityishenkilö. Entä kuka huolehtii patsaasta ja sen ympäristöstä? Puolustusvoimat. Sellainen ei tulisi Saksassa kysymykseen, sanoi saksalainen.

Päivän ohjelma päättyi juhlaillalliseen hotelli Lasaretin komeassa Merikoskialissa. Illallisen musiikista huolehdittiin itse laulamalla Jääkärimarssi ja Muistoja Pohjolasta. Seurustelun lisäksi pidettiin asiaan kuuluvat puheet, minkä lisäksi luovutettiin ansioituneille oululaisille JP27:n perinneyhdistyksen heille myöntämät ansiomerkit.

Kesäpäivien osallistajat "luokkakuvasa" hotelli Lasaretin seminaarituloissa. Meitä taisi olla kaikkiaan 33 henkeä paitsi Oulusta ainakin Espoosta, Hämeenlinnasta, Tampereelta ja Vaasasta. Kuva Seppo Suhonen.

Hiukkavaarassa käytiin yleisön pyynnöstä bongamassa Sturm ampuumaradan maastosta. Kuva Raimo Latvala.

Tältä paikalta ammuttiin itsenäisen Suomen kenttätykistön ensimmäiset taistelulaukaukset joen takana ollut venäläistä varuskuntaa, joka antautui tulituksen jälkeen. Kukkia laskemassa muistokivelle Oulun osaston puheenjohtaja Jyrki Ristiluoma ja Anja Ehrnrooth Vaasasta. Kuva Raimo Latvala.

Parhaat palkittiin. Merikoskisalain illallisella luovutettiin ansiotuneille oululaisille perinneyhdistyksen heille myöntämät ansiomerkit. Takarivi vasemmalta Kari Ahokas pronssinen ansiomerkki, Mauno Ainasoja pronssinen ansiomerkki, Tapani Pikkarainen kultainen ansiomerkki, Reijo Sallinen kultainen ansiomerkki, eturivissä Erkki Rauhala hopeinen ansiomerkki. Kuva Seppo Suhonen.

Talvisodan Suomussalmen sankari ja YK- kenraali Oulun hautausmaalla kahden kenraali Siilasvuon hauta

Sunnuntain ohjelma alkoi kunnia-käynnillä Intiön hautausmaan sankaripatsaalla.

Sitten lähdettiin jääkärihautakierrokselle. Oulun hautausmaalle onkin haudattu useita merkittäviä jääkäreitä. Heistä tunnetuin on jääkärikenraali-luutnantti Hjalmar Siilasvuo. Tämä Mannerheim-ristin tunnetaan erityisesti talvisodan Suomussalmen taisteluiden johtajana. Siilasvuo taisteli kaikkiaan viidessä sodassa.

Saman hautakiven alla lepää toinenkin kenraali Siilasvuo. YK-kenraaliksi kutsuttu Ensio Siilasvuo johti Suomen ensimmäistä YK-komppaniaa Suezilla ja hoiti sittemmin useita YK-rauhanturvaamisen johtotehtäviä. Näistä ansioista hänet ylennettiin täyskenraaliksi 1988.

Ouluun on haudattu myös yksi jääkäri liikkeen perustajista, Väinö Kokko. Hän oli Pohjois-pohjalaisen osakunnan kuraattori. Hän mm. johti puhetta lokakuussa 1915 historiallista kokousta Ostrobotnian kassahuoneessa. Nyt samainen tila tunnetaan Jääkärihuoneena, sillä tuossa kokouksessa päätettiin toimista, jotka johtivat jääkäri liikkeen perustamiseen.

JP 27 Perinneyhdistyksen Oulun osaston puheenjohtaja Jyrki Ristiluoma laske-massa sepeleitä sankarimuistomerkillä. Sepelepartiossa mukana osaston varapuheenjohtaja Reijo Sallinen ja sihteeri Roy Mattson. Kuva Seppo Suhonen.

Eero Manninen oli paitsi jääkäri myös värväri ja osallistui etappi-toimintaan Suomessa ja Ruotsissa. Vapaussodan jälkeen Manninen osallistui Viron vapaussotaan. Sen jälkeen Enontekiöltä kotoisin ollut Manninen

ryhtyi elämään Lapissa jätjän elämää, kertoi Pertti Puonti. Lappi oli aiheena Mannisen kuudessa romaanissa ja kymmenissä lehtikirjoituksissa.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Manninen suoritti loppuun jääkäriksi lähdön kesken jättäneet juristiopinnot, minkä jälkeen hän toimi vallemannina Utsjoella ja Inarissa päätyen Oulun poliisimestariksi.

Ouluun on haudattu myös Helsingissä syntynyt jääkärieversti Aksel Vuokko. Vuokko osallistui talvisotaan Jalkaväkirykmentti 26:n ja Prikaati Vuokon komentajana. Jatkosodassa hän komensi Jalkaväkirykmentti 11. Sotien jälkeen hän siirtyi Oulun sotilaspiirin komentajaksi ollen virassa vuoteen 1945 saakka. Hän perusti Ouluun urheilutarvikeliikkeen ja toimi sen johtajana vuoteen 1951 saakka.

Viimeksi pysähdyttiin jääkäriväkivi Arvo Liskon haudalle. Hänen värikkästä historiastaan kertoi Seppo

Suhonen. Vapaussodan jälkeen Lisko muutti Ouluun, jossa hän toimi omistamiensa Uuden hotellin ja sittemmin Kauppahotellin johtajana.

Lisko oli sairastunut sotakentillä tuberkuloosiin. Hän hoidatti itseään Sveitsissä, tuloksetta. Turhautuneena mies keksi omintakeisen lääkkeen: valkosipulin ja pöytäviinan. ”Lääkeannoksen” päälle Lisko kehotti polttamaan sikaria, mutta mieluiten kessupiippua. Resepti tepsii niin keuhkotautiin kuin lapamatoihin. ”Lääkekokeilusta” lähti liikkeelle Kauppahotellissa kymmeniä vuosia myyty menekkituote, sipuliviina. Sipuli uutettiin viinaan ja siivilöitiin. Siitä sai nimensä myös Kauppahotellin kutsumanimi, Sipulilinna. Rakennuskun aikanaan muistutti torneineen ja suippokaarineen linnaa.

Jääkärihautakierros päättyi hautausmaalla olevaan puutarhurin taloon, missä hankintapäällikkö Kim Vasama kertoi Oulun seurakunnan aloittamastaan hankkeesta koota tiedostoja sankarivainajien kulttuuriperinnön siirtämisestä tuleville sukupolville.

Palvelu käsittää tällä hetkellä noin 500:n sotilaan hautapaikat ja henkilötiedot. Ne voidaan liittää taustalla olevan henkilöhistorian sekä linkitysmahdollisuuden laajempaan sota-historiadokumentointiin. Tavoitteena on, että periaatteessa jokaisen sankarivainajan tarina olisi mahdollista avata siitä kiinnostuneille.

Palvelun kehittäjillä riittää haastetta, sillä viime sodissamme kaatui lähes 90 000 miestä.

Oulun valtaus oli vapaussodan ensimmäinen suuri taistelu

3. helmikuuta käyty Oulun taistelu oli vapaussodan ensimmäinen suuri punaisten ja valkoisten välinen yhteenotto. Sen jälkeen saatiin Pohjois-Suomi hallituksen joukkojen haltuun muutenkin. Taistelussa kaatui 33 valkoista ja 26 punaista. Venäläisiltä kaatui yksi sotilas.

Valkoisille oli tärkeää saada riisuttua Oulun suuri venäläinen varuskunta aseista ja samalla kukistaa kaupungin lukumäärältään suuri punakaarti.

Oulun venäläisen varuskunnan vahvuus oli noin 900 miestä. Pääosa heistä odotteli palauttamista kotimaahan, mutta joukossa oli myös vallankumoushenkisiä sotilaita, jotka olivat valmiita tukemaan punakaartiä.

Oulun punakaarti oli vahvuudeltaan 600-700 miestä ja heillä arvioidaan joulukuussa 1917 olleen noin 500 erilaista asetta.

Oulun suojeluskunta oli punaisiin verrattuna varsin alivoimainen. Siihen kuului vain noin 300 miestä, joiden aseistus koostui muutamista kiväleistä ja käsiaseista.

Limingassa riisuttiin 29. tammikuuta paikallinen 50-miehininen venäläinen joukko aseista jääkäri Grunnin johdolla ja saaliiksi saatiin 150 kivääriä ja ampumatarvikkeita, mikä paransi suojeluskunnan tilannetta. Myös Oulussa yritettiin venäläisten aseistariisuntaa. Pieneltä osalta se onnistui, mutta ei esim. Raatin saarella, jota miehittävät muita kovapintaismmat matruusit. Myöskään Intiön suurella kasarmialueella aseistariisuntayritys ei onnistunut, vaan päättyi tulitaiteluun. Pieni joukko punaisia liittyi venäläisiin. Tilannetta pahensi vielä se, että venäläiset luovuttivat taistelun jälkeen punakaartille 400 kivääriä.

Suojeluskuntalaiset vetäytyivät Franzenin puiston vaiheille lääninhallituksen, maanmittauskonttorin ja Oulun lyseon rakennuksiin.

2. helmikuuta saapui Kemistä ja Torniossa usean sadan miehen vahvuinen vallankumoushenkinen venäläisosasto mukanaan myös punaisia.

Punakaarti ryhtyi 2. helmikuuta yhteistoimintahaluisten venäläisten

kanssa hyökkäykseen Franzeninpuiston reunoille ryhmittyneen suojeluskunnan kimppuun saadakseen eliminoitua ennen valkoisen pääjoukon saapumista. Toistuvissa hyökkäyksissä ottivat ehkä vahvimman painostuksen vastaan lyseon puolustajat. Heidän joukossaan oli myös lyseon yläluokien oppilaita.

Lyseolaiset torjuivat punaisten hyökkäystä

Taistelu jatkui yli yön, mutta puolustus piti. Aamulla punaiset olivat siirtäneet joukkonsa torjumaan avustusretkikunnan joukkoja ja jättäneet alueelle vain varmistuksen.

Mutta apua oli tulossa. Kokkolasta oli lähtenyt 31. tammikuuta kahdella junalla valkoisten noin 500 miehen joukko kahdella junalla kohti Oulua.

Kun oli vielä saatu täydennykseksi 600 eteläpohjalaista suojeluskuntalaista, aloitettiin hyökkäys kohti Oulua. Nyt valkoisten vahvuus 1600 miestä kaksi tykkiä ja 14-15 konekivääriä.

3. helmikuuta käynnistetty hyökkäys eteni rivakasti. Jääkäri Heikan yksikkö eteni oikealla kohti varuskuntaa ja kävi kiivasta laukaustenvaihtoa punaisten kanssa Intiönmäellä ja hautausmaalla. Taistelun käännyttyä valkoisten eduksi yksikkö jatkoi kohti lääninhallitusta. Rautatieaseman rakennuksiin ja junavaunuihin ryhmittyneiden punaisten kanssa käytiin kiivas taistelu. Jääkäri Petreliuksen rivistö eteni vaivattomasti aina 300 metrin päähän työväentalosta, minne hän pysäytti hyökkäyksensä.

Taistelut päättyivät punaisten osalta heidän antautumiseensa kello 15 työväentalon alueella, missä heidän pääjoukkonsa oli. Intiön kasarmialueelle venäläiset mieltivät tilannetta kello 22.30 asti, jolloin he ilmoittivat kirjallisesti antautuvansa. Raatinsaaren venäläismatruusit olivat sitkeimpiä ja antautuivat vasta tulitaistelun jälkeen.

Oulun valtauksen yhteydessä kaatui 33 valkoista ja 26 punaista. Venäläisten tappiot oli vain yksi kaatunut. Haavoittuneita oli molemmilla puolilla tietysti kaatuneita enemmän.

Oulun taistelu oli ensimmäinen suuri punaisten ja valkoisten välillä käyty taistelu vapaussodassa. Sen jälkeen saatiin pohjoisen venäläisten ja punaisten muutkin pesäkkeet hallituksen joukkojen haltuun muutkin. Hallituksen joukot saavuttivat kaikki tavoitteensa Pohjois-Suomessa.

4. helmikuuta pidetyn voitonparatien jälkeen kaupungin vallannutta avustusretkikuntaa tarvittiin pian muihin tehtäviin. Sota oli vasta alussa.

Jääkäri Heikan yksikkö eteni oikealla kohti varuskuntaa ja kävi kiivasta laukaustenvaihtoa Intiönmäellä ja hautausmaalla. Rautatieaseman rakennuksiin ja junavaunuihin ryhmittyneiden punaisten kanssa käytiin kiivas taistelu. Punaisten antautuivat kello 15 ja Intiön kasarmialueelle saarretut venäläiset kello 22.30.

Kolumni • Pertti Laatikainen

Jääkärikanslian tulee olla jääkäriperinteen vaalimisen keskiössä

Jääkäriperinteen vaalimisen 100 -vuotismuistotilaisuuksien jälkeen on eri yhteyksissä tuotu esille kysymys, mitä tehdään seuraavat 100 vuotta. Uskoi-
sin, että perinteen vaalimisen peruskulmakivet, jotka nojaavat jääkärien testamenttiin Suomen nuorisolle, ovat kunnossa. Yhdistyksen perusrakenne ja toiminnan tavoitteet alaosastojen toiminnan kehittymisen myötä, ovat myös kunnossa. Kuitenkin jokaisen yhdistystoimijan niin myös jääkäriperinteen vaalijoidenkin on tarkasteltava toimintaansa kriittisesti ja seurattava aikaa.

Jääkäriperinteen vaalimisen toiminnan keskiössä olevat henkilöt ovat jo pidempään seuranneet ja pohtineet Jääkärikanslian toiminnan kehittämistä. Merkittävän taloudellisen tukijan, Jääkärisäätiön kiinnostus kohdistuu siihen, että arvokkaaseen perinnetyöhön käytetyt varat käytetään kehittämishakuisesti ja kustannustehokkaasti.

Jääkärikanslia on ollut 1950-luvulta lähtien jääkäriperinteen vaalimisen eräänlainen tukikohta. Jääkärikanslia perustettiin ja se toimi jääkäreiden elinaikana aktiivisena kokoontumispaikkana, jossa jääkärit tapasivat toisiaan. Kanslia hoiti Jääkäriliiton ja myöhemmin Jääkäripataljoona 27 perinneyhdistyksen hallintorutiinit. Näitä ovat yhdistystasolla tänä päivänä muun muassa taloudenhoito (laskutukset, kirjanpito,) jäsenrekisteriasiat, jäsenlaskutukset, arkistonhoito, kokousjärjestelyt, nettisivujen ja some-viestinnän hoitaminen ja

materiaalivastuut muiden rutiinitehtävien ohessa.

Viimeisen 10-vuoden aikana on yhdistystoimintaan kuuluvia rutiinitöitä, kuten taloudenhoitoa, kirjanpitoa ja jäsenasioidenhoitoa siirretty sähköisten palveluiden piiriin, mikä on helpottanut kansliassa tehtävää ”manuaalityötä”. Perinneyhdistyksen jäsenmäärää (n. 1900) voidaan pitää yhdistysten kentässä pienenä. Alle 100 000 euron budjetilla toimivan yhdistyksen taloudenhoito laskutuksineen on myös pienehköä. Kanslian adressipalvelut ja esineistön myynti on vähäistä ja niiden hoito on siirrettävissä muualle.

Perinneyhdistyksellä on muiden yhdistysten tavoin kevät- ja syyskokoukset ja 4–6 hallituksen kokousta. Useassa vastaavan kokoisessa yhdistyksessä vastaavat tehtävät hoidetaan luottamushenkilöiden toimesta.

Yhdistyksellä on ollut useita sellaisia kehittämistavoitteita jo pidemmän aikaa, jotka luottamushenkilöiden ja kanslian nykyisen työnjaon johdosta eivät ole edenneet. Esimerkiksi yhdistyksen arvokkaan valokuva-aineiston digitointihanke ei ole edennyt lukuun ottamatta 100-vuotisjuhlallisuuksiin tehtyjä muutaman sadan valokuvan digitointia vuonna 2014–15. Aineiston taltiointi on jouduttu toteuttamaan erillisprojekteina, kuten Kruunuhaassa olleen Jääkäriliiton, Jääkärisäätiön ja perinneyhdistyksen arvokkaan arkistomateriaalin ja perinne-esineistön luettelointi ja järjestäminen. Työ käynnistyi Jääkäri-

säätiön käynnistämänä kuluneena kesänä uusissa toimitiloissa. Kyseessä on lähes 80-pahvilaatikollista materiaalia. Jääkäriliiton arvokkain arkisto on siirretty jo aikaisemmin Kansallisarkistoon.

Tapa vaalia jääkäriperinettä on myös yhdistystasolla muuttunut. Alaosastojen perustamisen myötä 1970-luvulta alkaen perinteen vaalimista on kyetty siirtämään myös laajasti koko Suomeen. Koska alaosastot eivät ole rekisteröityjä yhdistyksiä, on niiden yhdistystason ohjaaminen, tukeminen ja yhteistoiminta korostunut. 2000-luvulla on tavoitteena ollut uusien yhdenmukaisten toimintamallien löytämisessä - eräänlaisessa valtakunnallisen brändin rakentamisessa.

Vuosien 2014–2018 aikana toteutettiin Suomessa, Saksassa ja Latviassa jääkäriperinteen vaalimisen merkittävimmät 100-vuotisjuhlallisuudet. Juhlallisuudet olivat myös viestinnällisesti merkittävää jääkäriäatteen tietoisuuden ylläpitämisessä. Moni paikalla ollut ei välttämättä ymmärtänyt sitä työmäärää, mikä tilaisuuksien järjestäminen vaati. Erilaisten palaverien, yhteydenottojen, viranomaisille lähetettyjen asiakirjojen, tilaisuuksien ohjelmien rakentamisten, viestinnän ja kutsuvieraslistojen tekemisen vaatima työmäärä keskeisen luottamusjohdon tekemänä oli mittava. Kanslia antoi arvokasta tukea rutiiniasioissa, kuten tilojen varaamisessa, kutsujen lähettämässä ja tilaisuuksien käytännön järjestelyissä.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Huoli kohdistuuikin siihen, miten tulevaisuudessa määräjain vaihtuva luottamusjohto kykenee palkkatöiltään tekemään kaiken vaadittavan työn. Aikaisemmin yhdistyksen luottamusjohto koostui pääosin eläkkeellä olevista henkilöistä. Myös puoliset ja perheenjäsenet olivat aktiivisemmin toiminnassa mukana. Jatkuvuuden ja tilaisuuksiin liittyvä käytännön työn kannalta olisi helpompaa, mikäli yhdistyksessä olisi työntekijä, joka palkkatöinään kykenisi ottamaan kokonaisvastuuta tilaisuuksista.

Jääkäriperinteen vaalimisen arvokkaan julkaisun, Parolen jatkuvuus vaatinee tulevaisuudessa uusia järjestelyitä. Luottamustehtävänään päätoimittajan työtä jo lähes 20-vuotta tehnyt Jukka Knuuti kirjoitti Parollessa vuonna 2021, että hänkään ei jatka päätoimittajana ikuisesti. Tämä oli selkeä muistutus siitä, että päätoimittajan vaihtoon tulee varautua ja sitä tulee valmistella. Haasteeksi tulee, löytyykö vapaaehtoispuhjalta seuraajaa Jukka Knuutille vai vaatiiko lehden

toimittaminen jatkossa lisäresursseja? Parasta olisi tehdä vaihto hallitusti siten, että muutosvaiheessa uusi ja vanha päätoimittaja tekevät ainakin muutaman lehden yhdessä.

Monessa yhdistyksessä lehden päätoimittajan työ on yhdistyksen palkkalisloilla olevan henkilön tehtävänä. Mikäli yhdistyksellä on toiminnanjohtaja se kuuluu luontevasti hänen tehtäviinsä. Lehden toimittamisen kustannuksiin kerätään yleensä ilmoitustuloja, jotka jopa kattavat koko lehden toimittamisen kustannukset. Parolen osalta ilmoitustuloja ei ole.

Jääkärikanslian siirryttyä asuinkerostalon huoneistosta maanpuolustustaloon muiden järjestöjen yhteyteen, haluttiin lisätä yhteistoimintaa järjestökentässä. Nämä tavoitteet eivät vielä ole käynnistyneet. Jääkärikanslia neuvotteluhuoneineen voisi saada myös uusia jääkäriperinteen vaalimisen yhteisöllisyyttä kehittäviä toimintamuotoja sen myötä.

On siis syntynyt selkeä käsitys siitä, että kanslian tulisi tarjota aikaisempaa laajemmat palvelut JP27:n luottamusjohdolle, alaosastoille ja jäsenistölle. Myös Parolen toimittamisen jatku-

vuuteen tulisi varautua. Alaosastoissa eri puolilla Suomea saattaa olla hyviä ajatuksia ja heitä tulisi myös kuulla paremman tuen järjestämiseksi.

Edellä mainittu tilanneanalyysin ja pohdiskelun johtopäätöksenä olisi hyvä pohtia toimintamallia, jossa yhdistykselle perustettaisiin toiminnanjohtajan tehtävä. Tehtävänhoitaja vastaisi perusrutiinien ohella sovittujen tilaisuuksien järjestämisestä ja myös Parolen toimittamisesta, sitten kun aika siihen tulee. Toiminnanjohtaja voisi tukea myös nykyään Jääkärisäätiön asiamiehentehtäviä hoitavaa henkilöä. Jääkärisäätiön on sitoutunut tukemisessa JP27 toiminnan jatkuvuuden ja tehostamisen turvaamiseen.

Seuraavaan suuri ponnistus on ensi helmikuussa järjestettävä Vaasan kotiinpaluun 105-muistojuhllaisuudet. Heti sen jälkeen alkaa 110 -vuotistilaisuudet vuosina 2024 - 2028. Siihen olisi hyvä aloittaa valmistautuminen ajoissa myös kanslian toimintaa ja osaamista kehittämällä.

Pertti Laatikainen

Jääkärisäätiön puheenjohtaja

Uudet 2-osaiset korttimallit

Kortit

Koko: 105 x 148 mm

2-osainen + kuori

Hinta 2 euroa/kpl

Tilaukset Jääkärikansliasta:

Döbelninkatu 2,

00260 HELSINKI

Puh. 050 377 8845

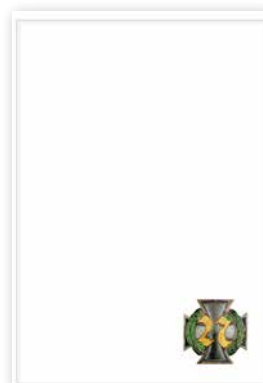
(myös tekstiviestit)

s-posti: kanslia@jp27.fi

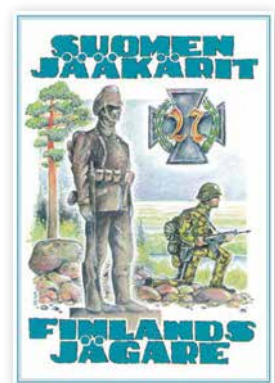
Toimitamme tuotteet kerran viikossa. Hintoihin lisätään postikulut.

Jääkärilippukortti

Onnittelukortti

Suomen jääkärit kortti

Jääkäreiden erikoisoperaatiota ja maihinnousua muistelemassa Hamnskärillä

Maihinnousu on helppoa kauniilla kelillä, avoimin kortein, armeijan avulla ja auringonpaisteessa. Kahdella Jurmolla suoritettiin perinteinen maihinnousu ja seppeleenlasku Hamnskäriin, jossa 9.8. 2022 vietettiin sukellusvene UC-57 saapumisen 105-vuotisjuhlaa. Historiallisessa tilaisuudessa mukana oli noin 30 kutsuvierasta.

105 vuotta sitten asiat olivat toisin. Saksalainen sukellusvene UC-57 toi vuonna 1917 Hamnskärille kahdeksan jääkäriä, räjähteitä ja kaksi radioasemaa. UC-57 ei palannut koskaan Saksaan, koska se tuhoutui. Hylkyä ei ole löytynyt.

Hamnskärille on kuitenkin tapahtuman kunniaksi pystytetty muistomerkki vuonna 1934.

– Ei ole suurempaa uhrausta maatansa ja kansaansa kohtaan kuin kaiken alttiiksi asettaminen sen hyväksi. Sitä me tahdomme tällä muistomerkillä kunnioittaa ja myös tuleville sukupolville osoittaa, kenraalimajuri Väinö Valve lausui.

Panssarilaiva Väinämöisen lisäksi patsaan paljastustilaisuuteen vuonna 1934 oli saapunut fregatti Hämenmaa, tykkivene Turunmaa sekä sukellusvenet Vesihäisi ja Iku-Turso. Liputetut sotalaivat muodostivat karulle kalliosaarelle komean kunniavartion, ja väkeä oli noin 2000.

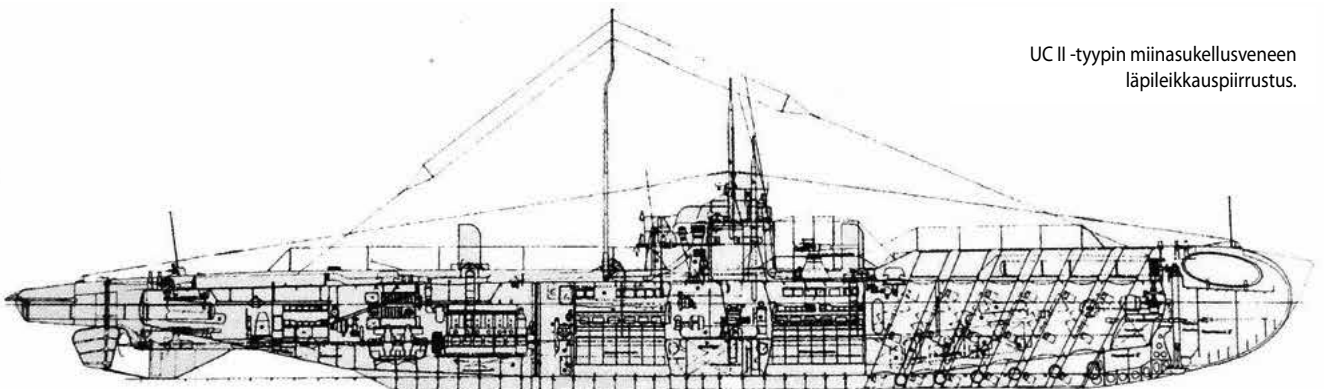
Patsaassa on teksti kolmella kielellä: *Marraskuussa 17.päivänä 1917*

Vesa Valtonen pitää käskynjaon Laivasillan laiturilla. Henkilöt vasemmalta Pekka Sillanpää, Matti Linteri, Pertti Laatikainen ja Vesa Valtonen. Kuva Jukka Eklin.

Jurmon matkustamossa vasemmalta Kari Heiskanen, Pekka Sillanpää ja komentaja Matti Linteri. Kuva Jorma Ignatius.

UC II -tyypin miinasukellusveneen läpileikkauspiirustus.

iltahämärissä saapui Hamskäriin saksalainen vedenalainen UC 57 tuoden Suomeen sotatarpeita. Vedenalaisen mukana saapuivat Preussilaisen jääkäripataljoonan 27:n miehet.

Sukellusveneet olivat tuolloin vielä uusi keksintö. U-57 oli valmistunut saksalaisella telakalla 7.9.1916.

Tehtävä oli erittäin salainen. Mukana tuli sotatarpeita ja kahdeksan suomalaista jääkäriä. Jääkärijoukon johtaja Woldemar Hägglund ei kertonut muille, millä mennään Suomeen. Vasta Danzigissa jääkärijoukolle selvisi, miten matka tehtäisiin.

Matka kesti viisi vuorokautta. Välillä kuljettiin pintakulussa ja ainakin kerran tartuttiin myös sukellusveneverkkoon. Uudesta tilanteesta piti päästä irti neuvokkuudella, ja painovoimaa käyttämällä: lasti keulaan ja plops. Gustav Hägglund on kertonut, että hänen isänsä oli kuvannut tuota episodina kuin samppanjapullon korkin irtoamisena. Koko matka oli aivan uusi ja outo kokemus kaikille, se oli riskialtis ja hankala.

Tulopäiväkin muuttui, ja väärinkäsityksen takia vastaanottajat eivät osanneet odottaa venettä Hamskärin ulkoluodolla jo 17. marraskuuta. UC-57:lta näytettiin valomerkkejä. Vastausta ei näkynyt, joten sukellusvene painui pohjaan. Seuraavana päivänä onnistui, merkit valkoinen - punainen - valkoinen kertoivat, että maihinnousu oli turvallista.

UC-57 toi jääkärien lisäksi sotatarpeita, miltei 4 tonnin lastin. Lastin vieminen avomereltä kuudella kalastajaveneellä oli haastavaa.

Paluumatkalle saksalainen miehistö sai ruokaa, voita, viinaa, savukkeita ja kärrynpyörän kokaisen juuston.

– UC-57:n luukut olivat niin pieniä, että juusto jouduttiin halkomaan kirveellä, Parolen päätoimittaja Jukka Knuuti muistelee.

Jo aamuyöstä 18. marraskuuta 1917 kapteeniluutnantti Friedrich Wissmann antoi sukellusveneellä käskyn. UC-57 lähti ja katosi.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Maihinnousu Hamnskärille. Arno Hakkaraisella muistomerkillä laskettava kukkalaite. Hänestä vasemmalle Pekka Sillanpää ja oikealla Helena Miettinen. Kuva Jukka Eklän.

Puheet kuultu ja kukat laskettu. Kukkien laskijat vasemmalta Kari Jordan, Helena Miettinen sekä Vesa Valtonen. Kuva Paavo Mikkonen.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Suomalaiset jääkärit selviytyivät, mutta saksalainen miehistö hävisi. Tapauksesta on olemassa silminnäköhavainto, Suursaaresta, saman vuorokauden aikana. Kansakoulun opettaja Emil Alenius näki sukellusveneen ja kuuli kaksi räjähdystä. Vene katosi näkyvistä.

Saameko koskaan tietää minne U-57 hylky on hävinnyt?

Sukellusvene UC-57 toi jääkäreitä, sitten se katosi – operaatiota muisteltiin loviisalaisella saarella, uutisoi Loviisan Sanomat 11.8.2022. Päivä oli aurinkoinen ja mukana paljon sekä Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen väkeä, että kutsuvieraita. Olipa mukana Loviisan kaupunginjohtajakin, Jan Oker-Blom, joka niin ikään on loviisalaisen jääkärin jälkeläinen. Seppeleen laskun lisäksi saimme nauttia Loviisan Kappelissa erinomaisen lounaan ja esitelmän. Historia muuttui hetkessä eläväksi.

TEKSTI: **Helena Miettinen**

Hän oli yksi sukellusveneellä saapunut Viljo Tuompo, sittemmin jääkärikenraaliluutnantti, kirjoitti sukellusvenematkasta kirjan. Kun seppeleet oli laskettu, paikalle saapui mies, joka kertoi lukeneensa Tuompon kirjan ja tuli nyt katsomaan muistomerkkiä.

Miinasukellusvene UC-57 Fakta

- Pituus: 49,4 metriä.
- Leveys: 5,2 metriä.
- Koneet pintakulkua varten: Kaksi 250 hv:n dieselmoottoria.
- Koneet sukelluksissa kulkua varten: Kaksi 230 hv:n sähkömoottoria.
- Pääaseistus: 18 miinaa.
- Muu aseistus: 7 torpedoa, 88 mm:n tykki kannella.
- Nopeus: Pinnalla 11,6 solmua, sukelluksissa 7,3 solmua.
- Valmistuminen: 7.9.1916
- Miehistö: 28 saksalaista sukellusvenemiestä

Merimatkan päälle nautittiin lounas Loviisan kappelissa. Pöydän ääressä vasemmalta Vesa Valtonen, Arno Hakkarainen ja Helena Miettinen. Taustalla JP27:n säätiön hallituksen jäsen Kari Jordan ja Loviisan kaupunginjohtaja Jan Oker-Blom. Kuva Paavo Mikkonen.

Lounaalla kuultiin esitelmä jääkäri Veikko Läheniemestä. Hän oli sukellusveneellä saapuneesta kahdeksasta jääkäristä. Puheenjohtaja Vesa Valtonen palkitsee esitelmän pitäjän, kuinkas muuten, jääkärimukilla. Kuva Paavo Mikkonen.

Kutsu

Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry:n sääntömääräinen

Toimintasuunnitelma- ja vaalikokous

pidetään **lauantaina 26.11.2022** Katajanokan kasinolla, Laivastokatu 1, 00160 Helsinki.

Klo 16.00 Toimintasuunnitelma- ja vaalikokous kokouksessa käsitellään sääntöjen 6§ mukaiset kokousasiat

Ilmoittautumiset toimintasuunnitelma- ja vaalikokoukseen **6.11.2022 mennessä.**

Oheisen linkin kautta:
<https://forms.office.com/r/cJ1TenRer> tai QR-koodilla:

Puhelin: 050 377 8845
Sähköposti: parole@jp27.fi

Helsingissä 1.9.2022
**Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry
Hallitus**

Kallelse

Föreningen Jägarbataljon 27:s Traditioner rf har sitt stadgeenliga

Verksamhetsplanerings- och valmöte

Lördagen den 26.11.2022 i Katajanokan kasino, Maringatan 1, 00160 Helsingfors.

Kl 16.00 Verksamhetsplanerings- och valmöte

Anmälningar om deltagande i verksamhetsplanerings- och valmötet ombedes **före den 6.11.2022.**

Med bifogad länk:
<https://forms.office.com/r/cJ1TenRer> eller med QR-koda

Tel: 050 377 8845
e-post: parole@jp27.fi

Helsingfors 1.9.2022
**Föreningen Jägarbataljon 27:s Traditioner rf
Styrelsen**

JÄÄKÄRILIPPUPOSTIMERKKI – arkki

Helsinki-Uusimaan osaston teettämää Jääkärilippu postimerkkejä on edelleen saatavana. Merkit ovat 1. luokan ikipostimerkkejä, merkkejä on arkissa 10 kappaletta. Yhden arkin hinta on 25 euroa, lisäksi tulevat toimituskulut.

Merkkiä voi tilata jääkärikansliasta sähköpostitse kanslia@jp27.fi tai puhelimitse numerosta 050 377 8845 (myös tekstiviestit).

Jääkärilippu-postimerkki on tyylikäs tapa kertoa jääkäriperinteistä. Merkki sopii mainiosti myös lahjaksi.

Hinta 27 €

Lapin jääkärit saivat uuden komentajan

Kahdella jääkäripataljoonalla naiskomentaja

Lapin jääkäripataljoona sai uudeksi komentajakseen everstiluutnantti Sini Kourin. Hän on ensimmäinen naiskomentaja Lapissa, mutta ei Suomessa. Nimittäin Uudenmaan jääkäripataljoonan komentajana aloitti jo aikaisemmin sodankyläläislähtöinen everstiluutnantti Annukka Ylivaara, joka suoritti varusmiespalveluksensa Jääkäriprikaatissa. Kirjoittaja tuntee palvelusuransa vaiheilta kesällä aloittaneet komentajat ja uskoo vahvasti heidän kykyihinsä johtaa Suomen pohjoisinta ja eteläisintä jääkärijoukkoa hyvää jääkärihenkeä vaalien. Molemmat pataljoonat ovat jääkäreiden perinnejoukko-osastoja.

Sodankylässä 29.7. vaihtoparaatin aikana sain vastaukset pariin kysymykseen lähtevältä komentajalta Mikko Kuokalta ja tulevalta komentajalta Sini Kourilta seuraavasti:

Miten Mikko koit komentajakautesi Lapissa?

”Komentajakauteni oli erittäin antoisa monella tapaa. Sain harjaantua poikkeusolojen johtajatehtävissä pohjoisen vaativissa olosuhteissa ja kehittää omaa osaamistani lukuisissa harjoituksissa.

Koin komentajakauden myös arjen esimiestäitojen kehittämisen kannalta antoisaksi. Lappi operaatioalueena on mielenkiintoinen.

Suomi näyttää kovin erilaiselta, kun sitä katsoo pohjoisen perspektiivistä – koen tämän opin isona plussana, sillä pohjimmiltani olen operaatikko.

Viihdyin Lapissa äärettömän hyvin. Ihmiset pohjoisessa ovat mukavia ja asiat järjestyvät.

Lapin Jääkäripataljoona joukkona on ainutlaatuinen ja on ollut upea saada kasvaa osaksi tätä joukkoa ja sen henkeä. Voin rehellisesti sanoa, että minulle jää ikävä sekä Lappia, että ihmisiä täällä, mutta ennen kaikkea upeaa pataljoonaa.”

Mitä jäi mieleesi yhteistoiminnasta JP27:n perinneyhdistyksen Lapin osaston kanssa?

”Kun aloitin tehtävässä, en oikein tiennyt mitään perinneyhdistyksen toiminnasta.

Olin todella positiivisesti yllättyneet Lapin osaston aktiivisuudesta ja asenteesta perinnetyöhön. Soturilounaat ovat jääneet mieleeni erittäin lämminhenkisinä tapahtumina. Olen iloinen, että tämä kaikki on johtanut myös omaan aktivoitumiseeni perinneyhdistyksen suuntaan sekä myös lisännyt tiedonhaluani JP27:n vaiheista. Jääkäriperinteet ovat tärkeitä ja vaalimisen arvoisia.”

Mitä Sini odotat komentajakaudeltasi pohjoisimmassa jääkärijoukossa?

”On suuri kunnia päästä palvelemaan Lapin jääkäripataljoonan komentajana Suomen pohjoisimmassa joukko-osastossa.

Odotan komentajakaudeltani perehtymistä Lapin alueeseen ja olosuhteisiin sekä näiden erityispiirteiden vaikutusten huomioon ottamista varusmieskoulutuksessa, joukkojen toi-

Lapin jääkäripataljoonan uusi komentaja everstiluutnantti Sini Kouri.

Everstiluutnantti Annukka Ylivaara aloitti Uudenmaan jääkäripataljoonan komentajana 1.toukokuuta ja oli ensimmäinen nainen pataljoonan komentajana.

Suomen ensimmäinen nainen evers-tiluutnanttina on Inka Niskanen. Hän toimi vuosina 2019-21 Karjalan lennoston Hävittäjälentolaiivue 31:n komentajana. Nyt Niskanen on Maanpuolustuskorkeakoulun ilmasotaopin pääopettaja.

minnassa sekä poikkeusolojen tehtävissä. Pitkät etäisyydet, vaikea maasto ja äärimmäiset sääolosuhteet edellyttävät myös johtamistoiminnassa osaamista, yhteistoimintaa ja yhdessä tekemistä.

Painopisteenä koen keskittymisen tärkeimpiin tehtäviin: suoristuskys-

kyisten ja hyvähenkisten joukkojen tuottamisen poikkeusolojen tarpeisiin sekä valmiudelliset tehtävät.”

Miten aiot ylläpitää jääkärihenkeä ja jääkäriperinteitä?

”Tutustuminen jääkäriperinteisiin aloitettiin jo tehtävänvaihdon aikana ja tulee varmasti jatkumaan seuraavien vuosien aikana ollessani Lapin jääkäripataljoonan komentajana. Perinteiden merkitys on avainasemassa osana jääkärihengen luomista. Yhteishenki kehittyy yhdessä tekemällä ja yhdessä kokemalla. Perinteet on Lapin jääkäripataljoonassa sidottu perusyksiköiden arjen koulutukseen.

Näitä tapahtumia tulen tukemaan ja osallistumaan niihin oman komentajakauteni aikana. Odotan myös innolla yhteistyötä JP27:n perinneyhdistyksen Lapin osaston kanssa.”

Rajakaste

Rajakaste sai alkunsa vuonna 1926 upseerikokelas Antero Rautavaaran esittäessä ideansa AUK:n johtajalle, tulieluisele polkupyörämiehelle, ”Poika Reitolana” tunnetulle kaptee-

ni K. Breitholzille. ”Poika” innostui ajatuksesta ja myi sen pataljoonan tuolloiselle komentajalle. Jokainen halukas vietiin Joutselkään, Jäppisen sillan luo, jossa hänet Veriojan suussa kastettiin arvokkain menoin täysiveriseksi rajasisiksi. Veriojan nimen taustalla oli legenda Joutselän taistelun 11.3.1555 ajalta, jolloin veri kuulemma virtasi tätä ojaa pitkin Rajajokeen. Rajakaste päättyi pyhään valaan ja kukin valanvannoja sai rajakastetodistuksen.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Rajakasteen jälkeen Pekka J Heikkilän (Lapin osaston johtokunnan jäsen) ottamassa kuvassa näkyy hyvin Lapin jääkäripataljoonan perinteet. Vasemmalla lippuvartio Marskin konepistooleineen, taustana Joutselän patsas ja edessä LAPJP:n komentajat: Vasemmalla juuri ”Jääkäripuukotettu” lähtevä komentaja Mikko Kuokka, keskellä aloittava komentaja EVL Sini Kouri (LAPJPKOM nro 30) ”Jääkäreitä ja latutarhoja” – kirjan kanssa ja oikealla LAPJPKOM nro15 Markku Aherto. Heitä ennen perinnejoukoissa JP1:ssä palveli 7 komentajaa ja POHMJP:ssa 4 komentajaa, joista Erkki Koivisto toimi myös ensimmäisenä LAPJPKOM:na pataljoonan siirryttyä kesällä 1964 Vaasasta Sodankylään. (Samaan aikaan siirron sai myös kirjoittaja 8-vuotiaana)

Jatkuu edelliseltä sivulta.

Todistuksen teksti kuului seuraavasti: ”Edessä idän orjuus tai kuolo, takana koti ja synnyinmaa. Jääkäri, paikallas seiso! Sinuun luottavi kansa ja maa. Jääkärion ottanut vastaan rajakasteen Kivennavan Joutelässä, Rajajoen rannalla. Täten hänet on vihitty täysiveriseksi rajasisiksi, joka ymmärtää esi-isien sankarimaineen velvoituksen siten, että vainolainen pääsee Suomeen vasta jääkäriin haudan yli.” Rajakastetodistuksen numero 1 sai itse oikeutetusti kokeilasväpeli (upseerikokelas) Antero Rautavaara. Pataljoonan komentajan vaihtuessa vanha komentaja kävi kastamassa seuraajansa: ”...rajasissinä kastan Sinut rajasisien komentajaksi...”

Ja näillä sanoilla Mikko Kuokka kastoi Sini Kourin LAPJPKOM:ksi.

Marskin konepistoolit

Mannerheim lahjoitti 10 kappaletta hopealaatoin varustettua Suomikonepistoolia Jääkäripataljoona 1:lle tunnustukseksi kunnostautumisesta talvisodan ankarissa mottitaisteluissa. Konepistooleissa on rungon oikealle puolelle tukkiin kiinnitetyissä hopealaatoissa teksti: ”Jääkäripataljoona 1:lle. Sotamarsalkka C.G.E. Mannerheim. 1940”. Talvisodan aikana toimineista joukko-osastoista Jääkäripataljoona 1 oli ainut joukko-osasto, joka sai Mannerheimilta tämänkaltaisen näkyvän ja pysyvän tunnustuksen.

Marskin konepistoolit ovat olleet kovien miesten käsissä kovissa paikoissa, silloin kun isänmaan itsenäisyydestä taisteltiin. Velvoittakoot ne äänettöminä todistajina nykyisiä ja tulevia jääkäripolvien huolehtimaan tämän rakkaan isänmaamme hyvinvoinnista ja vapaudesta.”

Kiitokset

JP 27:n perinneyhdistys ja Parolen lukijat kiittävät everstiluutnantti Mikko Kuokkaa hyvin toimineesta yhteistyöstä Lapin osaston johtokunnassa ja toivottaa everstiluutnantti Sini

Kesäkuun kotiuttamisjuhlassa palkittiin JP27:n perinneyhdistyksen Lapin osaston palkinnoilla (Stipendi 100€ ja ”Jääkäreitä ja latutarhoja”- kirja) korpraali Ville Nikkarinen. Pataljoonan komentaja Mikko Kuokka onnittelee Nikkarista. Kuva Jääkäriprikaati

Kourille menestystä kunniatehtävään Lapin jääkäreiden komentajana ja samalla toivottaa Sinin tervetulleeksi yhteistyöhön JP27:n pariin.

TEKSTI: Markku Aherto

Jääkärimarssin uusi ennätys on nyt 137,5 kilometriä

59 taistelijaa sai jääkärimestarin kunniakkaan arvon

Jääkäriprikaati joutui kesäkuun Jääkärimarssilla positiivisen haasteen eteen, kun marssijoiden välille ei syntynyt mittavia eroja. Nyt "jouduttiin" jakamaan JP27:n perinneyhdistyksen lahjoittamia palkintoja 14 parhaalle kymmenen sijasta. Lapin jääkäripataljoonan komentaja Mikko Kuokan sanoin: "Nyt 105 kilometrin viivalle pysähtyi yhdeksän 9 sotilaan rypäs, joihin ei enää millään inhimillisellä keinolla saatu eroa aikaiseksi."

Näiden edellä oli vielä viisi pidemmälle marssinutta soturia. Huomattavaa on nykyisen reservin vänrikki Saikkosen huikea tulos 137,5 km vuorokaudessa päiväreppu selässä – marssin uusi ennätys.

100 kilometrin marssisuorituksen oikeutavan jääkärimestarin arvon sai 59 taistelijaa.

Sotilarvo	Sukunimi	Etunimi	Tulos	Palkinto
Upseerikokelas	Saikkonen	Miska	137,5	Puukko
Alikersantti	Holtinkoski	Kalle	120	Kirja
Alikersantti	Vartiainen	Aapo	120	Kirja
Kokelas	Korva	Julius	110	Kirja
Kokelas	Saukko	Kimi	110	Kirja
Kersantti	Kyllönen	Eevert	105	Kirja
Jääkäri	Toljamo	Akseli	105	Kirja
Korpraali	Romo	Matias	105	Kirja
Kersantti	Väljärvi	Aku	105	Kirja
Kokelas	Rajavaara	Matias	105	Kirja
Kokelas	Järvelä	Jere	105	Kirja
Korpraali	Lohiniva	Saku	105	Kirja
Kersantti	Mämmelä	Johannes	105	Kirja
Kokelas	Syrjäniemi	Lauri	105	Kirja

Jääkärimarssin voitti kokelas (nyk. vänrikki res) Miska Saikkonen hurjalla 137,4 km tuloksella, joka on uusi marssin ennätys. Tilaisuuden arvokkuutta korostivat Jääkäriprikaatin komentaja eversti Kimmo Kinnunen (vas) ja Lapin jääkäripataljoonan komentaja everstiluutnantti Mikko Kuokka (oik). Komentajat ottavat hienolla tavalla esille JP27:n ja perinneyhdistyksen roolin sekä JPR:n että LAPJP:n merkityksen jääkäriperinteiden vaalijana palkintojen jako- ja kotiuttamistilaisuuksissa. Parolen lukijakunta onnittelee Jääkärimestari vänrikki Saikkosta ja kiittää komentajia arvokkaasta työstä jääkäriperinteen vaalijoina.

TASAVALLAN PRESIDENTIN TERVEHDYS

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö: Naton rakenteisiin tarvitaan kokeneita upseereita

4.6.2022

Suomen puolustusvoimien ylipäällikkö, tasavallan presidentti Sauli Niinistö kiittää upseereita heidän asiantuntemuksestaan ja esimerkin näyttämisestä turvallisuuspoliittisen tilanteen muutoksessa. Upseerien asiantuntemusta sekä kokeneita upseereita tarvitaan myös Nato-prosessin edetessä, kirjoittaa presidentti Niinistö tervehdyksessään Upseeriliiton, Jääkärisäätiön, Kadettikunnan sekä Suomen Reserviupseeriliiton muodostamalle yhteistyöelimelle.

”Puolustusvoiman lippujuhlaa vietetään historiallisessa hetkessä. Euroopassa on jälleen sota ja kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestelmän perusteet ovat koetuksella. Maamme poliittinen johto on tehnyt merkittävän turvallisuuspoliittisen ratkaisun.

Nato-aakkoset taipuvat jo upseereiltamme. Kalustomme ja toimintatapamme ovat yhteensopivia Naton kanssa. Olette tehneet suuren työn tässä yhteensovittamisessa, kun Suomi on tiivistänyt yhteistyötään puolustusliiton kanssa koko rauhan-
kumppanuuden ajan.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö

Seuraava askel siintää edessä. Asiantuntemuksenne pääsee taas käyttöön, kun prosessi etenee. Edustustomme kasvaa jatkossa kuin myös pääesikunnassa työskentelevien suomalaisten määrä.

Naton rakenteisiin on löydettävä kokeneita upseereita, joita joukostonne löytyy varmasti.

Suomessa ei ole koskaan ummistettu silmiä puolustuskyvyn suhteen. Yleiseen asevelvollisuuteen ja laajaan reserviin pohjautuva puolustuksemme on ihailun kohteena muualla maailmassa. Takanamme on päätös hävittäjäinvestoinneista sekä puolustusmäärärahojen lisäykset. Valmiutemme on kohdallaan. Ja niin on oltava, sillä olemme itse päävastuussa puolustuksemme järjestämisestä, vaikka saisimme tukea liittolaisilta.

Haluan kiittää upseereitamme esimerkin näyttämisestä vaikeina aikoina. Olette esiintymisellänne ja asiantuntemuksellänne rauhoittaneet julkista keskustelua. Suomalaiset ovat voineet hyvillä mielin luottaa siihen, että puolustusvoimat ovat ajan tasalla.

Yhdessä olemme selvinneet tähän asti ja yhdessä selviämme myös huomenna.”

Puolustusvoimien lippujuhla Hietaniemen hautausmaalla

Puolustusvoimain lippujuhlan päivän aamuna maanpuolustusjärjestöt Aliupseeriliitto, Jääkärisäätiö, Kadettikunta, Maanpuolustuskieltojen liitto, Päälystöliitto, Reserviläisliitto, Suomen Reserviupseeriliitto ja Upseeriliitto laskivat

perinteiseen tapaan seppeleet Hietaniemen hautausmaalla Sankariristille ja Suomen Marsalkka Mannerheimin haudalle.

Suuntana Sankariristi ja Marsalkka Mannerheimin hauta.
Kuva Marko Varoma.

Jääkärisäätiön puheenjohtaja Pertti Laatikainen, Reserviupseeriliiton puheenjohtaja Aaro Mäkelä ja Kadettikunnan puheenjohtaja Mika Kalliomaa sekä Upseerijärjestöjen seppele. Kuva Marko Varoma.

Uusia postikortteja

Postikortti sarja sisältää 5 korttia.
Hinta 5 euroa / sarja

Postikortti
Hinta 1 euroa

Jalkaväkipäivät Hammelburgissa pakollisen kolmen vuoden tauon jälkeen

Kolmen vuoden tauon pidettiin Saksan jalkaväkikoulussa Hammelburgissa 14.-15. heinäkuu-taperinteiset Jalkaväkipäivät. Suomesta päiville osallistui kolmen miehen delegaatio: jalkaväen tarkastajasta eversti Juhana Skyttä, Jääkärisäätiön puheenjohtaja prikaatikenraali Pertti Laatikainen sekä jalkaväkiluutnantti Willy Lindberg. Jalkaväkipäivät on vuosittain toteutuva tapahtuma, jonka tarkoituksena on koota jalkaväen sotilaat yhteen ja sen myötä ja-kaa sekä osaamista että rakentaa yhteishenkeä aselajin sisällä. Käynnissä olevan pandemian vuoksi, oli tapahtuma kuitenkin pienempi kuin aikaisempina vuosina ja ulkomaan vieraiden määrä oli rajoitettu siten, että edustusta oli vain muutamista maista.

Jalkaväkipäivät aloitti jalkaväen tarkastaja Matzin juhlapuhe, jossa käytiin läpi jalkaväen historiaa ja suunnattiin katsetta kohti tulevaisuut-

ta. Puheessa nos-tettiin esille myös Saksan ja Suomen yhteistoiminta ja toive sen syventämisestä.

Juhlapuheiden jälkeen esiteltiin Bundeswehriin uudistuksia Budjettiin on saatu lisää rahaa ja joukkojen käyttöä on jouduttu organisoimaan uudelleen. Painopiste on monta vuotta ollut rauhanturvaamisessa, mutta nyt on luotava uudet joukkotyypit, jotka soveltuvat konventionaaliseen sotaan. Myös kalustolle on tulossa isoja muutoksia, kun viestijärjestelmää päivitetään, Tulevaisuuden taistelija-hanke saatetaan valmiiksi ja ajoneuvokalustoa modernisoitaan.

Iltapäivällä esiteltiin kahta jalkaväen suorituskykyä ja niiden kehittämistä. Ensinnäytettiin las-kuvarjojoukkojen toimintaa. Se koostui Combat Air Controllerin eli ilmatoiminnan johtajan toiminnasta, jossa hän johtaa maahanlaskun sekä opastaa laskuvarjojääkäreitä ja ilma-aluksia maahan.

Kaksi jalkaväen tarkastajaa eversti Juhana Skyttä ja prikaatikenraali Michael Matz.

Pertti Laatikainen JP27:n perinneyhdistyksen laatan prikaatikenraali Michael Matzille.

Panssaroitu miehistökuljetusajoneuvo Boxer johtamisvälineinen.

Eversti Siegfried Wolf, Saksan jalkaväkiliiton entinen toiminnanjohtaja.

Saksassa laskuvarjojääkärit kuuluvat tiiviisti jalkaväkeen ja jalkaväen tarkastajan oh-jaukseen. Laskuvarjojääkäreiden ja jääkäreiden lisäksi myös vuoristojääkärit kuuluvat Saksassa jalkaväkeen.

Laskuvarjojoukkojen esityksen jälkeen oli ohjelmassa taistelunäytös ja Tulevaisuuden taistelija -hankkeen esittely. Jääkärijoukkue kuvasi näytöksessä kohtaamistalustilanteen, jossa havainnollistettiin Boxer-miehistönkuljetusajoneuvojen ja johtamisvälineiden käyttöä nykyaikaisessa taistelussa. Tämä kiinnosti suomalaisia jalkaväkiupseereita erityisen paljon ja voitiin todeta, että omat toimintatavat kestävät vertailun Saksan ammattiarmeijaan varsin hyvin. Myös Tulevaisuuden taistelija -hanke herätti paljon kiinnostusta, sillä hankkeella oli pyritty merkittävästi lisäämään yksittäisen taisteli-

jan suorituskykyä. Uusilla viesti- ja maalinpaikannusjärjestelmillä, sekä tähtäimillä ja pimeänäkölaitteilla tässä on onnistuttu.

Perinteitä ja yhteistoimintaa

Esityksien jälkeen oli mahdollisuus yhteiseen ajanviettoon ja vapaaseen oleskeluun saksalaisten sotilaiden kanssa. Kaikki sotilaat olivat hyvin ystävällisiä ja suhtautuivat Suomeen erittäin positiivisesti ja avoimesti. Iltapäivä oli antoisa yhteisen tulevaisuuden ja yhteistyön kannalta. Jalkaväen tarkastajat olivat yhtä mieltä yhteistyön tärkeydestä ja keskinäisten vierailujen jatkamisesta. Keskusteluissa olivat jalkaväen kehittämisen lisäksi hyvin esillä myös Fin-nentag-tapahtuma Hohenlockstedtissa sekä Jääkäreiden kotiinpaluun vuosijuhla Vaasassa.

Perjantai alkoi seppeleenlaskulla kaatuneiden jääkäreiden muistomerkillä. Seppeleet laskivat Bundeswehr, Bund der Deutschen Infanterie, Forces armées françaises sekä Puolustusvoimat ja Jääkärisäätiö. Suomalaisten seppeleen laskivat prikaatikenraali Laatikainen, eversti Skyttä ja eversti Mark Aretz.

Kenraali Laatikainen kiinnitti huomiota tapahtuman tärkeyteen ja totesi seppeleenlaskun jälkeen että, ”Jalkaväkiliitto on perinteisesti ylläpitänyt yhteydet Suomen ja Saksan välillä. Ollaan tyytyväisiä, että jalkaväkiosuamista saadaan kehitettyä ja jatkettua.”

TEKSTI ja KUVAT: **Luutnantti Willy Lindberg**

Hohenlockstedtin tammesta veistetty Jääkäripatsas painaa 46 kiloa

Tämä tarina jäi aikanaan kertomatta 25. helmikuuta 2018 jääkärien paluujuhlan yhteydessä.

Saksalaiset juhlavieraat toivat tullessaan puuhun veistetyt jääkäripatsaan. Eikä se ollut mikä tahansa puuveistos. Materiaali on tammaa ja siksi teoksella on painoa 46 kiloa ja korkeutta 104 senttiä.

Patsaan on veistänyt saksalainen puuveistotaidetta harrastava Jörg Hasenöhr. Materiaalina käytetty tammipölkky on kotoisin jääkärimais-

mista Hohenlockstedt/ Kellinghusen alueelta. Työkaluna Hasenöhr käyttää moottorisahaa, mutta toki sen jälki on myöhemmin hiottu ja myös vahattu.

Mallina on toiminut jääkärikapteeni Lauri Leppäsen veistämä Jääkäripatsas, joka sijaitsee Vaasan Hovioikeudenpuistikossa. Patsaan muoto on myös kovasti tuttu pienoistöjääkäripatsaista, jollaisen voi jokainen ostaa jääkärikansliasta.

Patsaan saamisessa Suomeen oli lieviä haasteita. Vaasan juhlien saksalaiset vieraat saapuivat lentäen ja 46 kiloa painava patsas sopii huonosti lentomatkatavaroihin. Niinpä se sai kuljetuksen Suomeen VWCaddyn tavaratilassa.

Patsas tuli jääkäreiden tapaan Vaasaan. Se pistäytyi myös Jääkärimuseoon Korttesjärvellä. Lopulta se päätyi Helsinkiin Maanpuolustustaloon, entiseen Suojeluskuntataloon Jääkärikanslian tiloihin.

Patsas tuli jääkäreiden tapaan Vaasaan. Se pistäytyi myös Jääkärimuseoon Korttesjärvellä. Lopulta se päätyi Helsinkiin Maanpuolustustaloon, entiseen Suojeluskuntataloon Jääkärikanslian tiloihin.

Tammijääkäri ei ollut vielä lähtenyt Suomeen. Tässä se poseeraa Hohenlockstedtin museon pihalla. Taustalla ole tykki oli JP27:n tykkimiesten käyttämä kevyt kenttähaupitsi 10,5 cm FH 98/09.

Jääkärien paluun 100-vuotisjuhlien aikana patsas kävi myös Jääkärimuseossa Korttesjärvellä. Kuvassa vasemmalta Jääkärimuseon ystävien puheenjohtaja Maritta Mattila, Hohenlockstedtin pormestari Jürgen Kirsten, Korttesjärvi-seuran puheenjohtaja Mauri Jokela, everstiluutnantti Kimmo Tarvainen ja museon intendentti Hanna Rieck-Takala.

Sitten Tammijääkäri oli Vaasassa. Hohenlockstedtin pormestari Jürgen Kirsten ja Hohenlockstedtin kulttuuri ja historyayhdistyksen puheenjohtaja Achim Jabusch ovat luovuttaneet patsaan Suomen jääkäriperinneliikkeelle. Molemmilla on rinnassa heille luovutetut Siniset ristit. Vastaanottajina Jääkärisäätiön puheenjohtaja Jukka Pennanen ja JP27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja Pertti Laatikainen.

Nyt Tammijääkäriin kotipaikka on Helsingissä Maanpuolustustalon Jääkärieneuvotteluhuoneessa.

Osastojen yhteyshenkilöt

Osasto	Nimi	Puhelin	Sähköposti
Etelä-Karjala	Ignatius Jorma K.O.	040 503 6499	etela-karjala@jp27.fi
Etelä-Pohjanmaa	Passi Juhani	050 322 3469	etela-pohjanmaa@jp27.fi
Helsinki-Uusimaa	Sillanpää Pekka	040 749 0666	hki-uusimaa@jp27.fi
Kainuu	Kinnarinen Tero	050 496 6456	kainuu@jp27.fi
Kanta-Häme	Kiviniemi Pertti	0400 846 956	kanta-hame@jp27.fi
Keski-Suomi	Porvali Martti	040 937 9008	keski-suomi@jp27.fi
Kuopio	Seppo Rähä	040 591 4611	kuopio@jp27.fi
Kymenlaakso	Mikkonen Paavo	044 550 9375	kymenlaakso@jp27.fi
Lappi	Aherto Markku	0400 823 520	lappi@jp27.fi
Länsi-Pohja	Esko Risto	040 501 4131	lansi-pohja@jp27.fi
Oulu	Jyrki Ristiluoma	0500 391241	oulu@jp27.fi
Pirkanmaa	Tulosmaa Timo	040 744 0565	pirkanmaa@jp27.fi
Päijät-Häme	Jouko Pekka	040 516 1018	paijat-hame@jp27.fi
Satakunta	Kyrövaara Hannu	040 732 5360	satakunta@jp27.fi
Vaasa	Raimo Latvala	050 358 0274	vaasa@jp27.fi
Varsinais-Suomi	Vuontela Kyösti	0500 910 402	varsinais-suomi@jp27.fi

Jääkärikenraali Paalulle muistolaatta

Jääkärikenraalimajuri Paavo Paalun entisen kotitalon paikalla sijaitsevan kerrostalon seinään kiinnitettiin 17.6.2022 hänestä kertova muistolaatta. Paavo Paalu syntyi Turussa talossa, jonka osoite on nykyään Sairashuoneenkatu 6.

Prikaatikenraali Vesa Valtonen edusti jääkäriperinteitä ja hän myös piti muistolaatan paljastuspuheen, jossa käsiteltiin monipuolisesti Paavo Paalun sotilasuraa ja elämänvaiheita. Pertti Paalu ja Varpuleena Kirstilä kunnioittavat läsnäolollaan isänsä muistolaatan paljastustilaisuutta. Muistolaatan valmistuksesta ja kiinnittämisestä olivat huolehtineet JR 56 ja 60 Killan Turun osastot. JP 27 Perinneyhdistyksen Varsinais-Suomen osaston lippu sekä osaston puheenjohtaja Kyösti Vuontela edustivat Turun alueen jääkäriperinteitä muistolaatan paljastustilaisuudessa.

Jääkärikenraalimajuri Paavo Paalu toimi vapaussodassa joukkueenjohtajana ja komppaniapäällikkönä. Hän osallistui talvisotaan 6. divisioonan (myöhemmin 3. divisioona) komentajana. Myöhemmin hän sai johdettavakseen Osasto Paalun. Jatkosodan puhjettua hänet komennettiin 1. divisioonan komentajaksi. Vuonna 1942 hänet siirrettiin komentajan viransijaiseksi Maaselän Ryhmään, josta hänet siirrettiin edelleen 18. divisioonan komentajaksi, jonka komentajana hän osallistui muun muassa Neuvostoliiton suurhyökkäyksen torjuntaan Karjalankannaksella.

Paalu erosi vakinaisesta palveluksesta vuonna 1945. Paalu kuoli 1971.

Jääkärikenraalimajuri Paavo Paalu.

Kuvassa vasemmalta Varsinais-Suomen osaston lippu ja Seppo Lerkki, Kyösti Vuontela, Pertti Paalu, Vesa Valtonen, Paalun tytär Varpuleena Kirstilä ja hänen perheensä jäseniä. Kuva Ilkka Uotila

Kolumni • Jukka Knuuti

Tarvitaan edellytykset puolustaa Ahvenanmaata

Ahvenanmaa on nykyään Suomelle suurempi turvallisuusuhka, kuin 1300-kilometrinen itärajamme. Näin kirjoittaa Jukka Tarkka tuoreessa kirjassaan *Itsenäisyyden elpymisaika; Aikalaiskronikka vuosilta 1990–2020.* (Docendo).

Ahvenanmaa nousi alkuvuodesta hetkeksi julkisuuteen, kun kolme Pohjoisen laivaston maihinnousualusta matkallaan Mustalle merelle poikkesi Kaliningradiin. Ruotsi reagoi lähettämällä komppanian Gotlantiin.

Ruotsi päätti 1900-luvun lopulla, ettei sotaa tule enää koskaan ja Gotlannin varsin vahva puolustus purettiin. Kun Tukholmassa herättiin 2014 kasakan nauruun Venäjän miehittäessä Krimin, tuli siellä mieleen Ruotsin puolustaminen yleensä ja Gotlannin puolustus erityisesti. Niinpä 2018 perustettiin uudelleen lakkautettu Gotlannin rykmentti. Siihen kuuluu tätä nykyä jalkaväki- ja panssarikomppaniat. Jalkaväkikomppania on varustettu CV-90-taisteluajoneuvo-neuvoilla ja panssarikompanialla on Leopard 2A5-vaunut. Komppaniat ovat vajaavahvuisia sillä nettitietojen mukaan rykmentin vahvuus on noin 300 henkeä. Ja nyt rykmenttiä vahvistettiin kompanialla.

Joku voisi naureskella, ettei tuolla voimalla maihinnousua torjuta. Ei torjutakaan, mutta se on paljon enemmän kuin ei mitään.

Entä mikä on tilanne Gotlantiin verrattavalla Ahvenanmaalla? Siellähän ei todella ole mitään. Ei joukkoja eikä edes puolustautumiseen tarvittavaa infrastruktuuria. Siitä pitää

huolen Kansainliiton 1921 tekemä sopimus alueen demilitarisoinniksi. Alueen demilitarisointi vahvistettiin talvisodan päättäneessä Moskovan pakkorauhassa 1940. Ja kirsikaksi kakun päälle perustettiin Maarianhaminaan Neuvostoliiton konsulaatti tehtävänään valvoa alueen pysymistä varustamattomana.

Venäjän konsulaatti saa tehokasta virka-apua ahvenanmaalaisilta, jotka nostavat hirveän huodon, jos Suomen merivoimien alus vaikka vilahtaa horisontissa. Venäläisen koululaiva Kruzenšterin he olisivat sitä vastoin päästäneet syksyllä 2017 vesilleen. Pääesikunta kielsi aluksen vierailun, sillä se olisi ollut vastoin alueen demilitarisoitua statusta. Venäjän valtion omistamana Kruzenštera kun rinnastuu sotalaivaan.

Suomella on velvollisuus puolustaa Ahvenanmaata, vaikka se tehty mahdollisimman vaikeaksi. Toki kassakaapeissa on suunnitelmat siitä, kuinka puolustusvoimat miehittäisi Ahvenanmaan. Suunnitelmia Ahvenanmaata varten on olemassa niin Pietarissa kuin Tukholmassakin. Ruotsalaisessa kirjallisuudessa upseerit muistelevat turistimatkoja Ahvenanmaalle tarkoituksena selvittää ryhmitysaleuita ja sijoituspaikkoja liikkuville tutka-asemille.

Vapun alla Eduskunnan puhemies Vanhanen yllätti sanoessaan yleisötilaisuudessa, että Ahvenanmaan puolustuksen järjestämisen kannalta olisi eduksi, että Ahvenanmaalla olisi pysyvästi suomalaisia joukkoja. Hän

toivoi ehdotusta ahvenanmaalaisilta itseltään.

Maarianhaminassa repäistiin vaatteet moisen ajatuksen johdosta. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen ”pääministeri” eli maaneuvos Veronica Thörnroos tyrmäsi ajatuksen. Jos ahvenanmaalaisia vastaan hyökätään, on Suomen velvollisuus lähettää armeija tai mitä tahansa tarvitaankin Ahvenanmaalle, mutta ette voi tehdä sitä etukäteen. Ja Vanhanenkin käytännössä perui puheensa.

Vuoden 1921 Kansainliiton sopimuksen Ahvenanmaan demilitarisoinnista allekirjoittivat Ruotsi, Suomi, Saksa, Englanti, Ranska, Italia, Tanska, Puola, Viro ja Latvia. Niistä kenelläkään olisi tuskin mitään demilitarisoinnin purkua vastaan. Mutta Venäjällä olisi. Sen vaatimus perustuu Moskovan rauhansopimukseen 1940, missä Suomen mahdollisuuksia puolustautua heikennettiin mm. Ahvenanmaan demilitarisoinnin lisäksi määräyksellä rakentaa rautatie Kemi-järveltä itärajalle.

Nyt kun Suomen turvallisuuspolitiikan fundamentteja järjestellään uuteen uskoon, olisi syytä huolehtia pois päiviltä Ahvenanmaan anomalia. Kansainliiton vuoden 1921 demilitarisointisopimus voidaan katsoa historiaksi. Ja samoin voitaisiin todeta, että Venäjän konsulaatti Maarianhaminassa voidaan lopettaa samalla perusteella kun Kemijärveltä itään menevä rautatie on voitu purkaa.

Julkaistu aiemmin Suomen sotilaslehdessä

Laskuvarjojääkärikoulutuksen Suomessa aloitti kaksi jääkäriin poikaa: Kaj Hagelberg ja Sami Sihvo

Varusmiesten laskuvarjojääkärikoulutuksen aloitti Suomessa kaksi jääkäriin poikaa, Kaj Hagelberg ja Sami Sihvo. Edellisen isä oli jääkärieversti Emil Hagelberg ja jälkimmäisen jääkärikenraalimajuri Jussi Sihvo.

Laskuvarjokoulutusta annettiin Suomessa vähäisessä määrin jo viime sotien aikana, mutta vasta 1950-luvun lopulla idea vakituisen koulutuksen järjestämiseksi alkoi itää.

Kapteeni **Kaj Hagelberg** (1922–2013) otti asian toistuvasti puheeksi Pääesikunnan jalkaväkitoimiston upseerien kanssa. Hän oli kiinnostunut aiheesta jo sota-aikana, jolloin hänen anomuksensa päästä Saksaan laskuvarjokoulutukseen päättyi kuitenkin rykmentinkomentajan roskakoriin. Mutta 1950-luvun lopulla aika oli kypsä.

Jääkärikenraali ja jääkärieversti

Kenraalimajuri Sami Sihvon isä oli jääkärikenraali Jussi Sihvo. Talvisodassa Sihvo oli ryhmä Sihvoksi muutetun 4. prikaatin komentaja. Jatkosodassa hän oli 10. divisioonan komentaja. Kesän 1944 suurhyökkäyksen alku osui juuri 10. divisioonan vastuualueelle.

Everstiluutnantti Kaj Hagelbergin isä oli jääkärieversti Emil

Hagelberg. Hän oli talvisodassa Jalkaväkirykmentti 22:n komentaja (nimi muutettiin myöhemmin Jalkaväkirykmentti 9:ksi). Jatkosotaan hän osallistui Jalkaväkirykmentti 13:n komentajana. Hagelberg kaatui elokuussa 1941 Varloissa Itä-Karjalassa.

Ruotsista mallia

Pääesikunnan komento- ja koulutus-päällikkö, eversti Jorma Järventauksen vierailtua Ruotsissa tutustumassa

sikäläiseen laskuvarjojääkärikoulutukseen, kapteeni Kaj Hagelberg komennettiin Ruotsin Armeijan Laskuvarjojääkärikoulun päällystökursille (Arméns Fallskärmsjägarskola)

Perinteinen DC-3 oli legendaarinen laskuvarjojääkärien kulkuväline. Tässä jonon viimeisenä menossa koneeseen sotakoira.

kesällä 1958. Hän dokumentoi koulutuksen valokuvin ja valmisti siitä puolen tunnin mittaisen elokuvankin. Suomessa Hagelbergin materiaalia pidettiin aluksi lähinnä vihollisen laskuvarjojoukkojen torjunnan suunnittelupohjana. Hagelberg oli vielä kesällä 1959 Karlsborgissa samassa koulussa kouluttajakurssilla.

Kesällä 1958 yliluutnantti Sami Sihvo kävi Ranskan maahanlaskujoukkojen upseerikurssin Ranskan Asevoimien maahanlaskujoukkojen koulutuskeskuksessa (Base Ecole des Troupes Aéroportées).

Sihvo kertoo: ”Olin oppilaana Ranskan armeijan Jalkaväkikoulussa vuosina 1957–1958.

Ranska kävi sotaan Algeriassa. Käymäni kurssi jouduttiin ranskalaisten oppilasupseerien osalta keskeyttämään noin kolme kuukautta suunniteltua aikaisemmin, koska heitä tarvittiin sotatoimiin Algeriassa. Ennen siirtymistä Algeriaan maahanlaskujoukkoihin lähtevät komennettiin upseerikurssille yllä mainittuun koulutuskeskukseen Paun kaupungissa Pyreneitten tuntumassa. Edellisenä talvena oli eräs kurssitoverini kehottanut minua pyrkimään samalle kurssille. Hänen innoittamana tein sotilasasiamiehem-

me kautta hakemuksen Ranskan Asevoimien Esikuntaan ja Pääesikuntaan Suomessa. Suoritin ranskalaisten oppilasupseerien kanssa vaaditut kokeet keväällä 1958. Sain hyväksynnän nopeasti Ranskassa, mutta tieto Suomesta tuli vain noin pari päivää ennen kyseisen kurssin alkua Lounais-Ranskassa. Päädyin täten melko sattumalta tälle laskuvarjojoukkojen upseerien kurssille ranskalaisen ystäväni kehotuksesta. Hän kaatui Länsi-Algerian vuoristossa kaksi vuotta tämän maahanlaskujoukkojen kurssin jälkeen”.

Varusmiehet mukaan

Suomessa laskuvarjokoulutustoimikunta esitti ensin kantahenkilökunnalle suunnattua hyppykurssia, jonka pitopaikaksi valikoitui eri vaihtoehtoista Utti. Kantahenkilökunnan ensimmäinen hyppykurssi vietiin läpi 13 oppilaan voimin kesällä 1960 Hagelbergin toimiessa kurssin johtajana apulaisenaan Sihvo.

Toiminnan edellytykset toimeenpantaessa varusmiesten ensimmäistä laskuvarjohyppykurssia vuonna 1961. Kurssin alkaessa oli ilmavoimilla kaksi Finnairilta hankittua DC-3 kuljetuslentokonetta, joiden hyppymerkintöinä käytettiin DO- 4 ja DO- 5.

Kuljetuslentolaivueen ohjaajat olivat saaneet jo edellisenä vuonna kokemusta laskuvarjopudotuksista. Laskuvarjot oli hankittu Ruotsista, 72 Irwin 72 B varjoja, yhteensä 120 kappaletta. Ryhmien kouluttajat olivat, kesällä 1960 kantahenkilökunnan kurssin käyneitä upseereita ja aliupseereita, jotka saivat kouluttajakoulutusta kesän 1961 kantahenkilökunnan laskuvarjohyppykurssilla.

Laskuvarjopakkaajat oli koulutettu vuonna 1960 ilmavoimien Varikolla Tampereella. Heidän koulutustaan jatkettiin Utissa, missä heille annettiin hyppykoulutuksen lisäksi myös koulutusta hyppykenttäaliupseereina ja hyppymestareina. Maassa tarvittavat koulutuslaitteet, kuten uloshyppytorni, oli rakennettu ja testattu jo edellisenä vuonna.

Seuraavana vuonna koulutettiin lisää kantahenkilökuntaa sekä kaksi varusmieskurssiakin. Kurssille saattoivat pyrkiä palveluksessa jo olevat kokeneet ja ryhmänjohtajat. Peräti 1 300 olisi kurssille halunnut, mutta vain 30 valittiin. Seuraava suunnilleen saman vahvuinen kurssi järjestettiin heti perään. Ensimmäinen varusmieskurs-

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Laskuvarjojääkärikoulu sulautettiin Utin Jääkäriyrykmenttiin 1997

Laskuvarjojääkärikoulu (LJK) toimi itsenäisenä Pääesikunnan alaisena joukko-osastona Utissa lähellä Kouvolaan vuoden 1996 loppuun asti. Se perustettiin kokeilukokoonpanossa 1.2.1962 ja vakinaistettiin kuukautta myöhemmin. Koulun perinteet ulottuvat marraskuussa 1943 perustettuun Erillinen Pataljoona 4:ään (ErP 4), joka tunnettiin Päämajan kaukopartio-osastona.

Koulun tehtävänä oli kouluttaa vapaaehtoisista varusmiehistä laskuvarjohyppytaitoisia kaukotiedustelijoita, sissejä ja sissiradisteja sekä antaa hyppykoulutusta muualla

palvelevalle kantahenkilökunnalle. Alan kehityksen seuranta ja välineiden kehitystyö kuului myös LJK:lle.

Utin Jääkäriyrykmentti (UTJR) perustettiin 1.1.1997 yhdistämällä Laskuvarjojääkärikoulu, Sotilaspoliisikoulu sekä Ilmavoimista siirretty Helikopterilentue, joka organisoitiin vuonna 2001 Helikopteripataljoonaksi. Laskuvarjojääkäri- ja Sotilaspoliisikoulusta muodostettiin Erikoisjääkäripataljoona vuonna 2005, johon asti Laskuvarjojääkärikoulu toimi UTJR:n sisällä alkuperäisellä nimellään.

Mene. Laskuvarjojääkäri poistuu DC-kolmosesta.

1300 pyrki ensimmäiselle laskuvarjokurssille, vain 13 otettiin koulutukseen

Kun sotaväessä levisi alkuvuodesta 1961 tieto laskuvarjohyppykursista, saapui Uttiin 1300 hakemusta. Kurssia ei kuitenkaan erityisesti markkinoitu ja lisäksi joukko-osastot olivat nihkeitä lähettämään miehiä kurseille, kertoo Sami Sihvo. Joukko-osastoissa suoritettun valinnan jälkeen pääesikuntaan tuli 124 hakemusta joista oli upseerikokelaita 27 ja ryhmänjohtajia ja rajajääkäreitä 85. Valintakokeisiin komennettiin 27 upseerikokelasta sekä 70 ryhmänjohtajaa ja rajajääkäreitä, joista kurssille valittiin 13 miestä.

Majuri Hagelbegin johdolla luotiin oikea laskuvarjojääkärihenki oppilaisiin heti alusta alkaen. Kuri oli tiukka mutta asiallinen ja annetut tehtävät tuli suorittaa täsmällisesti.

Kurssilaiset suorittivat 11 laskuvarjohyppyä erilaisessa varustuksessa päivällä ja yöllä Utin kentälle sekä maastoon mm. Parolan lentokentälle ja lähistöllä olevalle suolle. Kurssi suoritettiin kahdeksannen laskuvarjohyppynsä kahdesta koneesta yhdellä ylilennolla Utin kentälle 25. elokuuta 1961. Tätä kurssilaisten ”merkkihyppyä” oli seura-

Ensimmäiselle varusmieskurssille osallistui myös upseerioppilas Jussi Hautamäki. Hän eteni Pääesikunnan operaatiopäälliköksi ja sitten Läntisen maanpuolustusalueen komentajaksi.

massa omaisia ja muuta yleisöä noin 2000henkeä. 3. divisioonan komentaja kenraaliluutnantti Jorma Järventaus jakoi hyppymerkit puolustusvoimien komentajan Sakari Simelouksen ollessa läsnä. Tämä päivä nimettiin myöhemmin laskuvarjojääkärikoulun

vuosipäiväksi. Se on nykyisin Utin jääkäriyrykmenttiin kuuluvan Erikoisjääkäripataljoonan perinnepäivä.

Siirtymiset hyppykoulutuksessa juosten ja punnerrukset tulivat pian tunnetuiksi muissakin joukko-osastoissa, joissa punnerrusten käyttö lienee ymmärretty monesti väärin. Todettakoon, että punnerruksia saivat yhtälailla kurssin johtajat, kouluttajat kuin oppilaatkin. Punnerrukset nähtiin tietynlaisessa urheiluhengessä kuuluvan laskuvarjojääkäriin koulutukseen. Kyse ei ollut rangaistuksesta vaan virheiden oikaisusta ja kunnan nostamisesta.

Kurssin päämääränä oli antaa oppilaille hyvä henkilökohtainen taito suorittaa laskuvarjohyppyä sekä selvittää materiaalipudotusten perusteet. Lisäksi tuli selvittää suomalaisten laskuvarjojääkäreiden käyttöperiaatteet, sekä pienten osastojen toiminta tiedustelu ja tuhoamistehtävissä.

Kurssilaiset suorittivat 11 laskuvarjohyppyä erilaisessa varustuksessa päivällä ja yöllä Utin kentälle sekä maastoon mm. Parolan lentokentälle ja lähistöllä olevalle suolle. Kurssi suoritettiin kahdeksannen laskuvarjohyppynsä kahdesta koneesta yhdellä ylilennolla Utin kentälle 25. elokuuta 1961. Tätä kurssilaisten ”merkkihyppyä” oli seuraamassa omaisia ja muuta yleisöä noin 2000henkeä. 3. divisioonan komentaja kenraaliluutnantti Jorma Järventaus jakoi hyppymerkit puolustusvoimien komentajan Sakari Simelouksen ollessa läsnä. Tämä päivä nimettiin myöhemmin laskuvarjojääkärikoulun vuosipäiväksi. Se on nykyisin Utin jääkäriyrykmenttiin kuuluvan Erikoisjääkäripataljoonan perinnepäivä.

Lainaus kirjasta Varusmiesten laskuvarjokurssi 1. 31.7.–2.9.1961.

vuosipäiväksi. Se on nykyisin Utin jääkäriyrykmenttiin kuuluvan Erikoisjääkäripataljoonan perinnepäivä.

Lainaus kirjasta Varusmiesten laskuvarjokurssi 1. 31.7.–2.9.1961.

Sami Sihvo kapteenina Ranskassa laskuvarjohyppykursilla. Hän hyppäsi noin 320 kertaa.

Everstiluutnantti Hagelbegin kertyä uran aikana kaikkiaan yli 800 laskuvarjohyppyä.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

si suoritti merkkihyppynsä – tuolloin se oli kahdeksas hyppy – 25.8.1961, josta tuli myös Laskuvarjojääkärikoulun vuosipäivä. Koulu perustettiin 1.2.1962.

Ensimmäiset kantahenkilökunnan ja varusmiesten kurssit vuosina 1960 ja 1961 olivat Laskuvarjojääkärikoulun toiminnan valmistelua ja toiminnan kokeilua.

Samat periaatteet yhä

Pian oppilasvalinnoissa ja koulutuksessa omaksuttiin edelleen voimassa olevat periaatteet. Lisäkurssimainen koulutus vaihtui nykyiseen kokonaistavoitteelliseen koulutukseen. Oppilaat valitaan vapaaehtoisista, joiden on läpäistävä pääsykokeet. Kaikille annetaan vähintään ryhmänjohtajakoulutus. Vuodessa järjestetään vain yksi kurssi. Tavoitteena on laskuvarjohyppytaitoinen sissi, joka selviytyy tehtävistään kaikissa taistelukentän olosuhteissa.

Upseereiksi koulutettavat laskuvarjojääkärit kävivät RUK:n Haminassa vuoteen 1989 asti. LJK:n oma reserviupseerikoulutus Utissa aloitettiin vuonna 1990. Valtaosa sai sissikoulutuksen ja muutama upseerioppilas joka kurssilta viestikoulutuksen.

– Myöhemmin alettiin painottaa myös tiedustelukoulutusta, kertoo Sihvo.

Henkilökohtaisena aseena oli ensiksi taittooperäinen konepistooli 900 KP 44 eli pelti-Heikki. Sitä seurasi venäläinen taittooperäinen rynnäkkökivääri 762 RK 54 TP kunnes siirryttiin vastaavaan kotimaiseen aseeseen vasta 1980-luvulla. Muu varustus erosi tavallisesta jalkaväkisotilaasta ainakin hyppykenkien ja kypärän osalta.

Erikoisjoukon tunnukset

Kolmiluokkainen hyppymerkki otettiin käyttöön heinäkuussa 1961. Oikean rintataskun yläpuolella kannettava merkki on käytössä edelleen. Kolmannen luokan merkin sai läpäistyn kurssin ja kahdeksan hypyn jälkeen.

Kansainvälinen laskuvarjojoukkojen tunnus, viininpunainen baretti,

Oho, kuinka tässä näin kävi. Ei ihan täysien pisteiden lasku.

Suomen ilmavoimien DC-3 oli lainassa joku vuosi sitten Keski-Euroopassa tehtäessä elokuvaa Normandian maihinnoususta. Lähempää ei löytynyt riittävästi lentokelpoisia kolmosia.

otettiin käyttöön jo LJK:n perustamisen myötä. Hyväksymisprosessi oli suomalaisen tapaan pitkä ja byrokraattinen. Barettiin sai ensimmäisen hypyn jälkeen. Nykyinen barettimerkki saatiin huhtikuussa 1973, siihen saakka käytettiin kokardia.

Joukko-osastotunnukseksi oli ensin jääkärijoukkojen merkki eli pyörä

päällikkeenään ristikkäiset sukset. Vuoden 1967 uudistuksessa LJK sai oman joukko-osastotunnuksen, jossa oli laskuvarjo ristikkäisten kuusenhavujen yläpuolella. Koulutushaamerkinä hihassa oli pitkään sissin kuusenhavumerkki kunnes laskuvar-

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

joukkäkärit saivat oman merkin. Ensimmäiset joukko-osastoristit – Laskuvarjoristit – jaettiin maaliskuussa 1981. Nykyään käytetään Utin Jääkärirykmentin joukko-osastotunnusta ja -ristiä. LJK:n lippu siirtyi perinnettä vuonna 2005 toteutetuissa perinteiden ja tunnusten tarkistuksessa.

Lähteitä:

Marko Palokangas: Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet 1918–2008

Marko Palokangas: Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet – Entiset joukko-osastot 1945–2005

Lassi Saressalo – Janne Vilkkuna: Laskuvarjojääkärit – Laskuvarjojääkärikoulu 1962–1992

Jalkaväen vuosikirja 1962–1963 sekä 1963–1964

TEKSTI: Seppo Simola

Julkaistu aiemmin Sotaveteraani-lehdessä.

Laskuvarjojääkäriin kansainvälisen tunnuksen, punaisen baretin jääkäri saa ensimmäisen hyppynsä jälkeen.

Utin jääkärirykmentin merkki ja laskuvarjojääkärien koulutushaaramerkki.

Puolustusvoimien komentaja, kenraali Timo Kivinen oli Utin Jääkärirykmentin komentaja 2001–2005. Kerran hän tuli maahan varavarjolla kun päävarjo ei auennut.

Hyppymerkkiä kannetaan oikean rintataskun yläpuolella.

Laskuvarjojääkärien tämän päivän pirssi on Casa C 295.

Sotilaslaskuvarjokoulutuksen historiaa

Laskuvarjo keksittiin Ranskassa 1700-luvun lopussa. Noin sadan vuoden ajan sitä käytettiin lähinnä huimapäisiin näytöksiin. Lentokoneesta hypättiin ensi kerran vuonna 1912 USA:ssa. Suomessa nähtiin ensimmäinen laskuvarjohyppy heinäkuussa 1920, jolloin ruotsalainen lentäjä suoritti näytöshypyn Kaivo puiston edustalla Helsingissä. Ensimmäinen suomalainen, luutnantti **Eero Erho**, hypäsi Sortavalassa kaksi vuotta myöhemmin.

Nykyistä muistuttava sotilaskäyttö alkoi ensimmäisen maailmansodan aikana. Ensimmäisen joukkojen maahanlaskun tekivät italialaiset vuonna 1927.

Maailmansotien välissä perustettiin maahanlaskujoukkoja ainakin Italiaan, Neuvostoliittoon, Puolaan, Ranskaan ja Saksaan. Laskuvarjojääkärit tulivat laajalti tunnetuksi viimeistään Saksan vallatessa Kreetan toukokuussa 1941. Merkittäviä liittoutuneiden laskuvarjo-operaatioita olivat Normandian maihinnousu kesäkuussa 1944 sekä Alankomaiden tärkeimpien siltojen haltuun otto saman vuoden syyskuussa.

Suomessa pidettiin ulkomaisien esimerkkien innoittamana ensimmäinen laskuvarjohyppykurssi valituille Päämajan kaukopartiosastojen miehille välirauhan aikana huhtikuussa 1941. Virolaisista

muodostettu osasto hypäsi Arkan gelin radan varteen elo-syyskuun vaihteessa 1942 mutta tuhoutui tulitaistelussa ja vangiksi jäätyään.

Loppuvuodesta 1943 kolme kaukopartiomiestä kävi Saksassa hyppyykurssin, ja keväällä 1944 järjestettiin kaukopartiomiehille Utissa kolme kurssia. Muutama laskuvarjopudotus toteutettiin heinäkuussa 1944 Karjalan kannakselle. Lapin sodassa yritettiin marraskuussa 1944 kahdesti kuusimiehisen partion pudotusta, mutta sää ja vihollistoiminta estivät sen.

Kutsu 24. Jääkäriseminaariin

Lauantaina 17.9.2022 klo 13.00

Kortesjärven liikuntatalo, Mannisentie 13, 62420 Kortesjärvi

- Musiikkia** Härmänmaan musiikkiopiston puhallinorkesteri
Aku Rouhaisen johdolla
- Avauspuhe** Kauhavan kaupunginhallituksen puheenjohtaja Teemu Hakala
- Tervehdys** JP27:n perinneyhdistyksen puheenjohtaja kenraali Vesa Valtonen
- Luento** Jääkärihistorian uusia tuulia, dosentti FT Matti Lackman
- Kahvitauko**
- Luento** Arkistojen kätköistä – jääkärien tarina Hauptzugführer Erik Jernströmin kertomana, Harri Jernström
- Luento** von Essenin perheen rooli jääkäriliikkeessä, Vapausotiemme perinneyhdistyksen pj Tapani Tikkala

Paneelikeskustelu

Ei ennakkoilmoittautumista. Vapaaehtoinen kahvimaksu.
Järj. Kauhavan kaupungin museopalvelut ja JP27:n perinneyhdistys ry

Mitä oli Mäntsälän kapinan takana

Rakensiko sisäministeri Ernst von Born Lapuan liikkeelle ansan?
Halusiko vapaaherra häiritä entisen vaimonsa miehen puhetilaisuutta?

Rakensiko sisäministeri Ernst von Born suojeluskuntalaiselle ansan kun hän suorastaan määräsi kokoomuksesta sosiaalidemokraatteihin siirtyneen kansanedustaja Mikko Erichin puhumaan Mäntsälään ja lähetti suuren poliisikomennuskunnan hänen suojakseen. Lisäksi Mikko Erich oli mennyt naimisiin paikallisen suojeluskuntavaikuttajan Richard de la Chapellen entisen vaimon kanssa. Halusiko Chapelle häiritä entisen vaimonsa miehen puhetilaisuutta?

Noin 90 vuotta sitten Mäntsälässä tapahtunut selkkkaus, jonka oikeus tulkitsi kapinaksi, on yksi Suomen historian tunnettuja tapahtumia. Näin on siitäkin huolimatta, että kapinaksi se oli verraten vaatimaton. Kapinallisiin kuului muutama sata miestä, eikä selkkauksen aikana kukaan kuollut eikä edes haavoittunut. – Toisin kuin eräässä toisessa kapinassa vuonna 1918.

Tapahtuman taustoja on kuitenkin etsittävä vapaussodan ajalta 1918. Punakaartilaiset murhasivat tuolloin Mäntsälän seudulla 38 henkilöä. Tämä heijastui paikkakunnan jyrkkänä kahtiajakona vielä vuosia myöhemmin.

Lapuanliikkeen vuosina 1930-luvun alussa ns. isänmaallisen kansan ja työväenliikkeen välit olivat tunnetusti kireät. Kommunistien vallankumouksellinen toiminta kiellettiin, ja samassa yhteydessä suljettiin näiden hallussa olleita työväentaloja. Mäntsälässäkin vaadittiin työväentaloilla harjoitettavan poliittisen kiihotuksen lopettamista. Erityisesti mieliä oli ärsyttänyt työväentaloilla 1931 järjestettyjen puhetilaisuuksien sarja, jossa lapualaismielisiä oli mm.

Mikko Erich puhuu Ohkolan työväentalolla ennen kuin hänet keskeytettiin. Entinen kokoomuksen kansanedustaja oli kääntynyt demariksi, mikä erityisesti kiukutti Lapua liikettä.

Mäntsälän kapinallisia paikallisella suojeluskuntatalolla. – Museovirasto.

Mäntsälään kokoontui useita satoja suojeluskuntalaisia. Joidenkin tietojen mukaan heitä oli jopa 700.

kuvattu eläimiäkin alemmalla tasolla olevaksi huligaanijoukoksi. Yhtenä tilanteen kärjistymisen taustalla olleena tapahtumana oli suojeluskuntalainen Viljo Niemelän murha maaliskuussa 1930. Suojeluskuntatalon pihalla tehdyn murhan tekijöitä ei koskaan saatu selville, mutta murhaa pidettiin yleisesti poliittisena.

Vapaaherra ja sosialistiedustaja

Yksi Mäntsälän tunnettuja vaikuttajia oli ranskalaislähtöistä sukua ollut vapaaherra Knut Richard de la Chapelle – tunnettu lempinimellään Tinasapeli. Hän omisti paikkakunnalla suuren Saaren kartanon ja Kärkölässä Järvälän asemalla sijainneen Saaren tulitikutehtaan. Vapaaherra kuului myös paikallisen suojeluskunnan ja Pohjois-Uudenmaan suojeluskuntapiirin esikuntaan. Olipa hän lapuanliikkeen Mäntsälän osaston puheenjohtajakin. Vapaussodan aikana de la Chapelle oli joutunut pakenemaan Mäntsälässä mellastaneita punakaartilaisia.

Tammikuussa 1932 de la Chapellen johtama lapuanliikkeen Mäntsälän osasto kävi luovuttamassa sisäministeri Ernst von Bornille paikallisten vasemmistolaisten toimintaa arvostelevalle kirjelmän vaatien työväentaloja suljettaviksi niissä harjoitetun kiiho-

Mäntsälän kapinan sanotaan lopettaneen presidentti Svinhufvudin radiopuhe: Minä olen läpi pitkän elämäni taistellut lain ja oikeuden ylläpitämiseksi ja minä en voi sallia sitä, että laki nyt tallataan jalkojen alle ja kansalaiset johdetaan aseelliseen taisteluun toisiaan vastaan. Hän lopetti puheensa: Menkää kotio nyt!

tuksen lopettamiseksi. Sisäministeri ei vaatimukseen reagoanut.

Helmikuussa 1932 tuli tietoon, että sosialistien kansanedustajan Mikko Erichin on määrä tulla puhumaan Mäntsälän Ohkolan työväentalolle. Erich oli punainen vaate monille Mäntsälän suojeluskuntalaisille. Hän oli kääntynyt kokoomuslaisesta sosialistiksi, eikä luopiota katsottu hyvällä. Suojeluskuntalaisena hän oli käynyt aiemmin puhumassa Mäntsälänkin suojeluskuntatalolla, mutta nyt hän kiersi puhujana työväentaloja. Kaiken lisäksi Erichin ensimmäinen vaimo Anni Auria Nyssönen oli avioeron jälkeen avioitunut vuonna 1919 vapaaherra de la Chapellen kanssa. Silläkin asialla saattoi olla merkitystä tapahtumien kululle.

Mäntsälän tapahtumiin osallinen, Pohjois-Uudenmaan suojeluskuntapiirin päällikkö Paavo Susitaival kirjoittaakin muistelmissaan, että ilmeisesti Erich halusi kostaa entisen vaimonsa miehelle tulella Mäntsälään ärsyttämään lapualaisia. ”Tinasapeli” puolestaan oli enemmän kuin valmis yllyttämään mäntsäläläisiä Ohkolan työväentalolle häiritsemään vaimonsa entisen miehen puhetilaisuutta.

Sosialistit hyökkäsivät rajusti Mäntsälän suojeluskuntalaisia vastaan mm.

siksi, että kommunistikansanedustajien kyydityksestä tuomion saaneiden Kosti-Paavo Eerolaisen ja Artturi Vuorimaan oletettiin piileskelevän de la Chapellen kartanon alueella. Vasemmistoa raivostutti myös se, että suojeluskuntalaiset olivat tammikuussa 1932 naulanneet Mäntsälässä laudat Ohkolan ja Nummisten työväentalojen oviin ja ikkunoihin.

Sisäministerin ansa

Saatuaan kuulla Erichin puhetilaisuudesta Mäntsälän suojeluskunnan esikunta piti 26. helmikuuta kokouksen Saaren kartanossa ja lähetti suojeluskuntain yliesikunnalle pöytäkirjanotteen, jonka olivat allekirjoittaneet aluepäällikkö Väinö Kivinen sekä koko esikunta, ensimmäisenä vapaaherra de la Chapelle. Siinä suojeluskunta viittasi paikkakunnalla vallitsevaan kiihkeään mielialaan ja epäili, että Erichin puhetilaisuudesta saattaa koitua vakavia seurauksia. Suojeluskunta pyysi, että yliesikunta tekisi voitavansa, jotta puhetilaisuuden pitäminen estettäisiin rauhatto- muuksien välttämiseksi.

Yliesikunnassa palvellut eversti-luutnantti Elja Rihtniemi vei 27.2.

Jatkuu seuraavalle sivulle.

Jatkuu edelliseltä sivulta.

mäntsäläläisten kirjelmän sisäministeri von Bornille. Tämä ei kuitenkaan luvannut estää Erichin saman päivän illaksi ilmoitettua puhetilaisuutta, vaikka sitä oli Mäntsälän nimismieskin pyytänyt järjestyksen säilymiseksi. Sen sijaan von Born päätti rakentaa lapualaismielisille suojeluskuntalaisille ansan.

Hän suorastaan määräsi epäröivän Erichin menemään tuona lauantai-päivänä 27.2. Mäntsälään ja lähetti tämän suojaksi monikymmenpäisen poliisikomennuskunnan. Se ei kuitenkaan voinut mitään satoihin nousseelle suojeluskuntalaisten joukolla, joka saartoi Ohkolan työväentalon ja ilmaan ampumalla keskeytti Erichin puheen. Mäntsälän suojeluskunnan esikunnan jäsen maanviljelijä August Vuori oli käynyt Helsingissä pyytämässä miehiä Ohkolaan. Mukaan olikin liittynyt radikaalisuudestaan tunnetun Helsingin Rintamamiesyhdistyksen jäseniä luutnantti Esra Terän johdolla.

Yksi Mäntsälän kapinan tulos oli ilta-päivälehdessä Ilta-Sanomien syntyminen. Päätoimittaja Eljas Erkko katsoi ettei kapinan uutisoimiseen riittänyt sähkösanoma, yhden sivun lehdyk-
kä, joita tuolloin harrastettiin, vaan tarvittiin kokonainen lehti. Ja se lehti ilmestyi edelleen.

Sisäministeri oli käskenyt poliisia pidättämään Erichin puhetilaisuutta häiritsemään tulevat, ja tällainen käsky suututti paikalle tulleita suojeluskuntalaisia. He päättivät olla antautumatta ja kokoontuivat suojeluskuntatalolle. Ministerin pidätysmääräyk-

sestä kimpaantuneet alkoivat vaatia koko silloisen J. E. Sunilan hallituksen eroa. Sen kun ei katsottu toimineen riittävän päättäväisesti kumouksellista vasemmistoa vastaan.

Kun suojeluskuntalaisilla oli aseet mukanaan heidän vaatiessaan joukolla hallituksen eroamista, kokoon-tumisen katsottiin täyttäneen kapinan tunnusmerkit. Sisäministeri onnistui saamaan poliittisiksi vastustajikseen katsomansa lapualaismieliset ansaan. Lapuanliike lakkautettiin Mäntsälän kapinan seurauksena.

Entä tapahtumien taustalla ollut vapaaherra de la Chapelle?

Häntä ei kapinatapahtumista syy-tetty. Hän kuoli lyhyen sairauden jäl-keen jo vuonna 1934 ainoastaan noin 46-vuotiaana. Perilliset myivät Saaren kartanon Suomen valtiolle.

TEKSTI: Mikko Uola

3000 Jääkärimuistoa Excel-taulukkoon

Pohjoisrannan Jääkärikanslian muuton jäljiltä oli kanslian uusissa tiloissa 42 muuttolaatikkoa. Valora Hölttä ja Onni Fisher tekivät neljä viikkoa töitä käyden läpi kaikki laatikot. Paperit ovat nyt arkistossa ja esineet on numeroitu ja kirjattu exell-taulukkoon. Esineitä on melkein 3000 kappaletta. Luetteloinnissa kului mm. 1000 tarralappua.

Rüdiger von der Goltz jätti pianonsa hankolaiskotiin

Tom Froman Hangosta lähetti Paroleen tämän kiintoisan tarinan: äitini isä, Alfred Hvass, kuului Hangossa 1918 salaiseen suojeluskuntaan. Huhtikuussa Jokunen päivä ennen saksalaisten saapumista, joku kavalsi hänet punaisille. Hvass pidätettiin ja laitettiin pieneen hirsiputkaan, missä oli yksi mies ennestään, ja punavahti ulkopuolella.

Aikaisin aamulla, kun saksalaiset saapuivat, punavahti komensi miehet ulos seisomaan seinän viereen. Vahti nosti kiväärin ja ampui toista miestä rintaan. Sitten hän käänsi kiväärin Alfredin päin, yritti ladata kiväärin, mutta sen lukko jumittui. Alfred lähti kun nuoli kulman ympäri ja onnistui pakenemaan. Hän meni kotiinsa, missä hänen vaimonsa Johanna oli heidän lapsensa kanssa. Kolmevuotias Rose oli minun tätini ja kaksivuotias Ragnhild minun äitini.

Heidän piti nopeasti lähteä sataan, mutta eivät uskaltaneet ottaa lapsia mukaan, kun punaiset ampuivat sattumanvaraisesti ihmisiä kohti. Kaduilla oli täysi kaaos. Lapset lukittiin salaiseen huoneeseen.

Alfred ja Johanna saapuivat sataan ja tapasivat itsensä Rüdiger von der Goltzin. Alfred puhui kiitettävästi saksaa, koska oli ollut aikaisemmin Saksassa, ja heistä tuli ystäviä.

Von der Goltz-suku on ollut erittäin musikaalinen, ja on vielä nykyäänkin. Rüdigerilla oli mukana henkilökohtainen pianonsa ja se vietiin Alfredin ja Johannan taloon. Myös Johanna oli erittäin musikaalinen.

Kun vapaussota oli ohi, tuli Rüdiger tapamaan Alfredia ja Johannaa. Rüdiger ja Johanna soittivat pianoa nelikätisesti.

Rüdiger kävi aina Suomessa käydessään tervehtimässä Hvasseja. Rudiger ja Alfred tapasivat viimeisen kerran

kesällä 1938. Alfred kuoli loppukeksästä, ja seuraavana vuonna alkoi sota.

Kenraali Golzin ja Hvassien perheen tutustumisesta kerrotaan laajasti Golzien suvun lehdessä. Hans ja Anna Hvass olivat kunniavieraina.

Kenraalimajuri Rüdiger von der Goltz oli komensi Suomeen vuoden 1918 vapaussodan aikana lähetettyä Saksan Itämeren-divisioonaa, joka nousi maihin Hangossa 4. huhtikuuta 1918.

Hans ja Anna Hvass Golzin pianon ääressä.

Kunniamerkkejä Varsinais-Suomen jääkäriperinteen vaalijoille

Ansioituneita ja aktiivisia jääkäriperinteen vaalijoita Kullervo Hantulaa ja Jukka Kleemolaa muistettiin puolustusvoimien lippujuhlan päivänä kunniamerkeillä. Hantulalle myönnettiin Suomen Leijonan Ansioristi ja Kleemolalle Suomen Valkoisen

Kullervo Hantula kuvattu pioneeri-jääkärien muistomerkillä Latvian Smardenissa.

Ruusun ensimmäisen luokan mitali kultaristein. Kunniamerkit luovutettiin Varsinais-Suomen Sotilaspoikien Perinnekillan 30- vuotisjuhlassa Turussa. Molemmat kunniamerkin saajat ovat myös ansioituneet johtotehtävissä sotilaspoikien perinne-

Jukka Kleemola sovittelee mitaliaan rintapieleensä.

työssä Varsinais-Suomessa. Korkean ikänsä takia Kullervo Hantula ei voinut osallistua tilaisuuteen. JP 27 Perinneyhdistys onnittele molempia kunniamerkin saajia.

Vasemmalla Suomen Leijonan Ansioristi. Oikealla Suomen Valkoisen Ruusun ensimmäisen luokan mitali kultaristein.

Aseveliristi

Suomalaissaksalainen reserviläisten yhteistyöjärjestö Deutsch-Finnische Reservistenkameradschaft perustettiin 1995. Vuoden 2010 Finnentagissa otettiin käyttöön aseveliristi palkitsemismerkkinä. Risti on saksalaisen rautaristin ja suomalaisen vapaudenristin yhdistelmä. Se kuvaa reserviläisyistyävyyden jatkuvuutta vuodesta 1915 näihin päiviin. Aseveliristin keskellä on suomalaisen vapaudenristin medaljonki – heraldinen suomalainen ruusu – kolmen tammenlehden päällä. Risti on myönnetty yhteensä 46 kertaa. Perinneyhdistyksen hallituksen kokouksessa 1.9.2022 numerot 45 ja 46 luovutettiin Jukka Knuutille ja Arno Hakkaraiselle, tunnustuksena työstä suomalaisten ja saksalaisten reserviläisten hyväksi. Kuvassa vasemmalta puheenjohtaja Vesa Valtonen, Jukka Knuuti, Arno Hakkarainen ja Pekka Sillanpää. Kuva Tiian Kiiski

Aseveliristi on Mark Aretzin käsialaa. Ristin vaakasuorat sakarat tulevat Vapaudenrististä, pystysuorat Rautarististä. 1995 on yhdistyksen perustamisvuosi.

Kelpaisiko Jussi Twoseven jääkäritaitelijaksi

Jääkäriperinnee tykkää sattuneesta syystä kaikesta, missä esiintyy numero 27. Eli onko meille tarjolla nimikko-taiteilija, sillä nyt olisi tarjolla taitelija Jussi Twoseven, eli Jussi Kaksikymmentäseitsemän. Siis Jussi 27.

Hänen taiteensa ei ole varsinaisesti jääkäritaidetta numeroa hänen nimeään, siis 27, lukuun ottamatta. Mutta häntä jääkäreihin lähentävä tekijä olisivat aihevalinnat: Jussi Twoseven

maalaa mieluusti suomalaisia villieläimiä, kuten karhuja, susia, ilveksiä, kettuja tai pöllöjä. Ja nehan ovat lähellä jääkäreitä sikäli, että jääkäri-sanan etymologinen lähtökohta on saksankielen sana Jäger, metsästäjä.

Jussi Twosevenin työt ovat varsin usein massiivisia eläinhahmoja. Ne saattavat olla kerrostalon korkuisia, joten niistä ei aina ole olohuoneen seinälle. Mutta jos hänen kuviinsa

tykäästy, löytyy toki karjuvia karhunpäitä pienemmässäkin formaatissa.

Pääkaupunkiseudulla Twosevenin taidetta saattaa nähdä melko arkisessa yhteydessä: Hänen Juokseva kettunsa koristaa HSY:n roska-autojen kylkiä. Aikaisemmin hänen karhunpäätänsä karjuivat myös Kampin metroasemalla.

TEKSTI: **Jukka Knuuti**

Siinä se on, Twoseven: numerot luovasti muotoiltu niin kuin jääkärien 27.

Tämä karjuva karhunpää on kolmen kerroksen korkuinen.

Seinän kokoiset pöllöpäät hallitsivat Kimmo Pyykkö museossa Kangasalla kesällä 2020 ollutta näyttelyä.

HSY:n jäteauton kyljessä jolkottaa Jussi Twosevenin kettu.

JP27:n PERINNEYHDISTYS ry 50-vuotisjuhla

lauantaina 26.11.2022 Katajanokan kasinolla

Juhlapäivän ohjelma:

klo 14.30 Tervehdykset
klo 16.00 JP27:n Perinneyhdistyksen toimintasuunnitelma- ja vaalikokous
klo 18.00 Juhlailallinen (avec)

Juhlailallisen menu:

* *Kenraalittaren salaattia ja savustettua poronpaistia*
* *Mannerheimin kuhaa*
* *Holsteinin jälkiruoka (omenaa, mantelikakkua ja vaniljakermää)*

(kaikki erikoisruokavaliot huomioidaan yksilöllisesti)

Illalliskortin hinta on 89 euroa/ henkilö, joka sisältää menun, kuohuviinilasi, 2 kaatoa viiniä ja eteispalvelun)
Juhlailalliselle lähetetään kutsut erikseen.

Illtajuhaan on rajallinen määrä paikkoja, jotka täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
Illtajuha on ensi sijassa tarkoitettu Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistys ry:n jäsenille seuralaisineen.

Ilmoittautumiset illtajuhaan 6.11.2022 mennessä.

Oheisen linkin kautta <https://forms.office.com/r/fU9yFcacFp>: tai QR-koodilla

Illalliskortin hinta on 89 euroa/ henkilö ja ei-jäsenille 109 euroa.
Illalliskortin hintaan sisältyy menu, kuohuviinilasi, 2 kaatoa viiniä sekä eteispalvelu.

Illalliskortit maksetaan tilille FI80 1019 3000 2050 06 (viestikenttään teksti: 50 v ja nimi/ nimet)
ja niiden tulee olla maksettuna 13.11.2022 mennessä. Maksettu illalliskortti varmistaa paikan illtajuhaissa.

Tervetuloa!

HELSINKI-UUSIMAA OSASTO

Toimintasuunnitelma- ja vaalikokous

Helsinki-Uusimaa osaston **toimintasuunnitelma- ja vaalikokous 17.11.2022** Töölöntorinkatu 2 B:n auditoriossa klo 17.30. Sääntömääräiset asiat. Kokousesitelmän osaston historiasta pitää vuosien 1995–1999 osaston puheenjohtaja eversti (evp) Heikki Hult. Kahvitarjoilu.

Ilmoittautumiset pyydetään **9. marraskuuta** mennessä hki-uusimaa@jp27.fi tai 050 332 1991.

Terveisin johtokunta

Helsinki-Uusimaa osaston 30-vuotisjuhlat

Lämpimästi tervetuloa osastomme 30-vuotisjuhliin **10.10.2022 klo 18.00**
Ostrobotnian Juhlasaliin. Osasto perustettiin 10.10.1992,
eikä vuosijuhlia ole ennen pidetty.

Juhlapuhujana on osaston johtokunnan pitkäaikainen jäsen, Parolen päätoimittaja, Jukka Knuuti. Illan musiikista vastaa Laulu-Miehet kvartetti. Lisäksi ohjelmassa on jäsenten muistelupuheita vuosien varrelta ja palkitsemisia.

Neljän ruokalajin erityinen jääkärimenu

* *Mustajuurikeittoa (G,L)*

* *Kylmäsavustettua haukea, kirjolohen mätiä, ruislastu, tillikreemiä (L)*

* *Kokonaisena paistettua kotimaisen naudan sisäfileetä, sellerikreemiä, paistettuja tatteja (G,L)*

* *Valkohomejuustoa ja Bottan hilloketta (G)*

* *Juomapaketti*

Osaston tukema illalliskortin hinta on 55 EUR per henkilö. Tumma puku ja kunniamerkit.

Ilmoittautumiset erikoisruokavalioineen pyydetään 30.9. mennessä hki-uusimaa@jp27.fi tai 050 332 1991.

Jääkärikerho

Kenraaliluutnantti Pentti Lehtimäki kertoo Kuurinmaalle tehdyistä Jääkärien jäljillä- matkoista, joita hän on järjestänyt yli 20 vuoden ajan.

Jääkärikerho 21.syyskuuta klo 17.30
Töölöntorinkatu 2B auditorio.

Ilmoittautumiset hki-uusimaa@jp27.fi tai 050 332 1991.

Kahvitarjoilu

Uusi Metsätoimisto -laatan paljastustilaisuus

Helsinki-Uusimaa osasto paljastaa **5.11.2022 klo 13.00** Uuden Metsätoimiston muistolaatan osoitteessa Yrjönkatu 25. Peiteyritys täytti tänä vuonna 105 vuotta. Avauspuhe jääkärinpoika, kenraalimajuri (evp) Sami Sihvo. Paikalla myös Perinneyhdistyksen edustus. Musiikkiesitys Laurus-kuoro.

Kahvitarjoilu. Ilmoittautumiset lokakuun 27. päivä mennessä hki-uusimaa@jp27.fi tai 050 332 1991.

Terveisin johtokunta

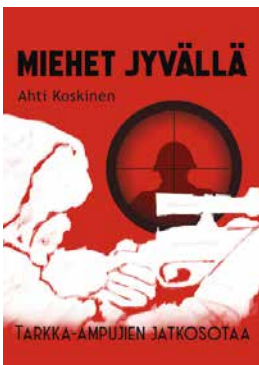
Syyskokous

JP 27:n Perinneyhdistyksen Etelä-Pohjanmaan osaston syyskokous on ti **22.11.2022 klo 18 alkaen Kuninkaantuvalla, os Multiantie 27, 63800 Soini**. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Lasse Autio esittelee Kuninkaantuvan historiaa ja talossa olevat näyttelyt. Aloitetaan kahveilla klo 17.30. Ilmoita sihteerille osallistumisesi 18.11. mennessä rintaset@netikka.fi tai 040-7544 611. Tervetuloa!

E-P:n os johtokunta

Kirjallisuutta

Tyylikkäästi tarkka-ampujista

Miehet jyvällä

Tarkka-ampujien jatkosotaa

Ahti Koskinen

212 sivua, Atrain & Nord 2021

Viimeistään suomalaislegenda Simo Häyhän Talvisodassa Kollaalla kylvämä tuho opetti Puna-armeijalle

tarkka-ampujien merkityksen. Näiden koulutukseen tehty panostus kantoi Jatkosodassa hedelmää, kuten pian saatiin oppia suomalaisjoukoissa. Meillä systemaattisen tarkka-ampujakoulutukseen ja -toimintaan alettiin syventyä vasta 1942. Ahti Koskinen kirjautuus lienee tarkin selvitystyö tästä sodan osa-alueesta, mitä Suomessa on kenties koskaan tehty.

”Arkistojen perusteella meikäläiset voittivat Suomi-Neuvostoliitto-tarkka-ampuja-maaottelun vähintään luvuin 4–1”, kirjailija toteaa takakansiteksissäkin.

Teos on muutaman romaanin aikaisemmin kirjoittaneen helsinkiläistoitmittajan ensimmäinen tietokirja, joskin ”sotahistorian harrastajatutkijana” hän itsekin korostaa, ettei kyseessä ole tieteellinen teos. Tämä näkyi kenties mahdollisina virheinä, mutta ehkä myös kansanomaisempana kirjoitus-

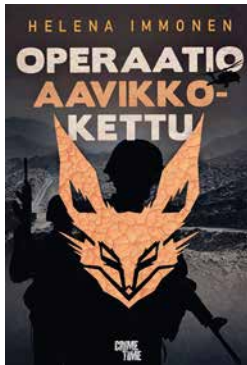
tyylinä ja eläväisempinä kuvauksina tapahtumista. Koskinen on perehtynyt huolella lähdeaineistoon, joka koostuu mm. noin 400 etulinjan yksikön sotapäiväkirjasta.

Tarkka-ampujista kiinnostuneille kirja tarjoaakin varsinaisen aarrearkun. Aiheeseen vihkiytymättömälle luvassa on helposti sulateltavaan muotoon puettua oppia ja yllätyksiä kuten se, kuinka paljon naisia puna-armeijassa oli tarkka-ampujina. Monipuolinen kokonaisuus ja selkeä lukukokemus, jota edesauttaa aiheen onnistunut rajaus. Yhdistettynä tyylikkääseen kuvien käyttöön on tuloksena laadukkaan oloinen paketti, jota voi ilolla suositella.

Ariela Säkkinen

Julkaistu aiemmin Kenttäpostia-lehdessä

Aavikkokettu on Tom Clancylle pärjäävä dekkari

Operaatio Aavikkokettu

Helena Immonen

414 sivua, Docendo 2022

Helena Immosen kahden vuoden takainen *Operaatio Punainen kettu* oli

myynti- ja arvostelumenestys. Se on saanut jatkokseen *Operaatio Aavikkoketun*. Se on vielä parempi kuin Punainen kettu. Immosen toinen tarina hakkaa kirkkaasti genreä Suomessa hallinneet Ilkka Remeksen ja Max Seeckin. Parhaimmillaan se yltää jopa Tom Clancyn jälkeen hänen nimissään julkaistujen trillereiden tasolle.

Suomalainen upseeri murhataan novitshok-hermomyrkyllä. Kyberis-kulla varastetaan kansalaiset tiedot Kanta fi:sta. Asevarikolle tehdään isku. Suomalaiset rauhanturvaajat joutuvat Afganistanissa vahingossa USA:n ohjusiskun kohteeksi, joka johtaa seikkailuihin, joka hyvin pärjää Tom Clancy-jatkotarinoille.

Jos Punaisessa ketussa tarina ei ollut kaikin osin uskottava, Aavikkokettu

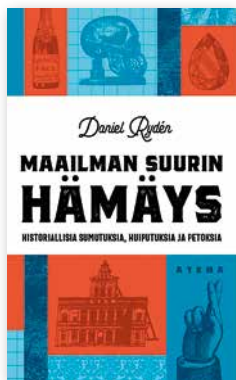
on tässä mielessä edeltäjänsä parempi. Tosin tulitaistelu suomalaisten sotilaiden ja venäläisten GRU-ope-raattoreiden välillä sekä CIA-agentin tunkeutuminen suomalaisen upseerin kotiin ovat jo aika lähellä uskottavuuden rajoja.

Mutta ainakin niiden, jotka kaksi vuotta sitten tykkäsivät Punaista ketusta, ja heitähän on paljon, kannattaa ehdottomasti lukea tämä Immosen toinen teos.

Puolustusvoimien palveluksessa oleva Helena Immonen on turvallisuuspolitiikkaan perehtynyt journalismin ja viestinnän ammattilainen, sissiradisti ja reserviupseeri.

Jukka Knuuti

Hämäyksiä laidasta laitaan

Maailman suurin hämäys

Historiallisia sumutuksia, huiputuksia ja petoksia

Daniel Ryden

250 sivua, Atena 2022

Kirjassa on yli kolmekymmentä lyhyehkösti kerrottua huijaus- ja hämäystarinaa. Ilmeisesti vain suomalaista painosta varten on Panu Väänänen kirjoittanut kolme kertomusta, jotka käsittelevät harhaan ohjattuja Helsingin suurpommituksia, tulitaistelua Rajajoella vuonna 1925 ja taideväennöksiä.

Alkuperäisteoksessa on kertomukset vihollisen demonisoinnista lasten kohtaloiden avulla. Tätä käytettiin sekä ensimmäisessä maailmansodassa että Persianlahden sodan aikana 1990-luvulla. Lisäksi löytyy mm. tarinat juutalaisten pelastajasta ja keksitystä vastarintajohtajasta. Tunnetuin on ehkä kertomus Köpenickin kapteenista, jossa rähjäinen pikkurikollinen sai

komentoonsa sotilasosaston ja onnistui kaappaamaan saksalaisen pikkukaupungin kassan vain hankkimansa kuluneen kapteenin univormun avulla.

Kirjassa on jokaiselle jotakin, se on kirjan vahvuus, mutta myös heikkous. Hämäyksiä ja huijauksia ei ole mitenkään ryhmitelty eri aihepiireihin vaan kaikki on suloisessa sekamelskassa. Se hankaloittaa lukemista jonkin verran. Peräkkäiset kertomukset käsittelevät harhaan ohjattuja pommituksia ja huijaavaa kirurgia, juutalaisten pelastamista ja urheilukilpailuissa käytettyä kevennettyä moukaria eli johdonmukaisuudesta kirjaa ei voi liiaksi syyttää.

Pasi Pulju

Iloniemi – neljän presidentin neuvonantaja

Iloniemi

Eminenssi

Hannu Himanen

886 sivua, Docendo 2022

Kirja on Suomen sodanjälkeisen ulkopoliittikan historia Jaakko Ilonien

men näkökulmasta katsottuna. Näin kirjasta toteaa esipuheessa kirjoittaja Hannu Himanen, diplomaatti hänkin. Himanen on entinen Suomen Moskovan suurlähettiläs.

Yksi Iloniemen tärkeä tehtävä oli 1970-luvun alussa oli ETYKin valmistelu, mikä toi hänelle lempinimen Mr. ETYK. Kirja kertoo, kuinka tärkeää kokouksen valmisteluissa oli Suomen puolueettomuudesta huolehtiminen.

Iloniemi ajoi viisaasti Suomea kohti EU- ja Nato-jäsenyyttä, minkä vuoksi häntä onkin kutsuttu valtakunnan johtavaksi lännettäjäksi

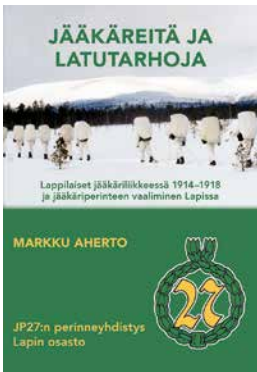
Iloniemen ura Ulkoministeriössä jäi ”kesken”, sillä hänen palatessaan suurlähettilään paikalta Washingtonista 1983 ei Ulkoministeriöstä sopivaa tehtävää. Niinpä Iloniemi siirtyi SYP:n johtokunnan jäseneksi. Yhdyspank-

ki ja myöhemmin Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA tarjosivat mahdollisuuden oman työn ohella harrastaa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Iloniemeä käytettiin mm. Hornet-hankkeen pohjustajana ja Parlamentaarisen puolustuspoliittisen neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Iloniemi on toiminut neljän presidentin neuvonantaajana. Urho Kekkonesta hän auttoi ETYKin aikaansaamiseksi. Hän oli Mauno Koiviston keskustelukumppani. Opiskeluaikaista ystävänsä Martti Ahtisaarta hän auttoi vaalikampanjasta alkaen. Niin ikään Sauli Niinistöön hänellä on ollut tiivis yhteys. Sarjasta puuttuu Tarja Halonen. Iloniemen näkemyksille ei ollut kysyntää, kirjoittaa Hannu Himanen.

Jukka Knuuti

Jääkäreitä ja latutarhoja

Jääkäreitä ja latutarhoja

Lappilaiset jääkäriyksiköissä 1914-1918 ja jääkäriperinteen vaaliminen Lapissa

Markku Aherto

185 sivua, Väyläkirjat 2021

J27:n perinneyhdistyksen Lapin osaston puheenjohtaja Markku Aherto on tehnyt miehen työn. Hän on kerännyt kansien väliin jokseenkin kaiken mitä lappilaisista jääkäriyksiköissä ja sittemmin jääkäriperinteen vaalimisesta tulee tietää.

Kirjassa esitellään jääkäriyksiköiden syntyminen, lappilaisten siirtyminen Saksaan ja toimiminen siellä. Hyvän osuuden saa jääkärivärväys ja erityisesti etapit ja niiden toiminta. Niitähän oli runsaasti, sillä pääosa jääkäriksi menijöistä kulki Tornionjoen yli. Kirjassa olevan kartan mukaan liikennettä on ollut runsaasti Tornion ja Pellon välillä.

Vielä käydään läpi vapaussodan ja toisen maailmansodan tapahtumat. Tekstiä on höystetty tarinat eläväksi tekeillä anekdooteilla.

Perinnetyön kohdalla Aherto on mahdollistanut mukaan perinneyh-

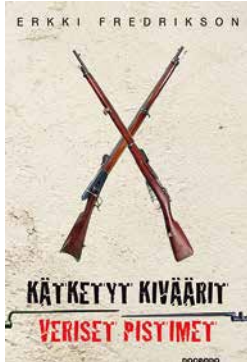
distyksen Lapin alueen alaosastojen, Länsi-Pohjan ja Lapin historiikin. Samalla hän on kerännyt runsaan määrän tietoja ja kuvia Lapissa olevista jääkäriin liittyvistä muistomerkeistä.

Samoin kirjattu kaikki Lapista lähteneet jääkärit. 105 -kuten talvisodan kunnian päivät. Luvun Maarkku on merkinnyt varmasti hymy huulilla. Kumosihan hän aikanaan tilastot, joiden mukaan Lapista olisi lähtenyt vain yksi jääkäri. Myös Lapin jääkärihaudat on listattu ja suurin osa myös kuvattu, kiitos Ilkka Uotilan.

Eli kirja hoitaa monta tehtävää. Josain vaiheessa peräsin koottua esitystä ja jääkärimuistomerkeistä ja tässä se on Lapista. Ja osaltaan kirja täydentää pian kai koko maan jääkärihautojen kirjasarjaa.

Jukka Knuuti

Kolkko tarina vapaussodan kylmästä raudasta

Kätkeyt kiväärit – veriset pistimet

Erkki Fredrikson

406 sivua, Docendo 2020

Keski-Suomen museon täysin palvelut intendentti, filosofian lisensiaatti

ja kamarineuvos Erkki Fredrikson on kirjoittanut painokkaan teoksen valkoisten ja punaisten asehankinnoista. Museomies lähestyy aseita esineinä, ihmisen valmistamina artefakteina, jotka voivat saada paljon paha aikaan, jos niiden jakelua, säilytystä ja käyttöä ei visusti valvota. Teos on kiihкотonta tutkimusta aselastien mutkikkaista reiteistä ja kulkeutumisesta niin oikeisiin kuin vääriin käsiin.

Kirjan keskiössä eivät ole ihmiset eivätkä aatteet, vaan aseet; niin sotilaskäyttöön valmistetut Mauser-pistoolit ja rotanhäntäpistimiset Mosin-Nagant-kiväärit kuin myös amatööriheristämät lintupyssyt, salonkikiväärit ja joskus jopa heinäseipäät.

Fredriksonin laskelmien mukaan punaisen terrorin uhreja kertyi vuoden

1917 puolella jo 620. Myöhemmin on aiheellisesti kauhisteltu seuraavana vuonna vielä hirmuisemmaksi yltyntä valkoista terroria. Mielestäni uhrilukujen mekaaninen vertailu kuitenkin vain kertoo vain siitä, kumpi puoli lopulta selviytyi voittajana.

Fredrikson kertoo kolkon tarinan kylmän raudan näkökulmasta. Ase on mykkä todistaja, joka ei kysele pitteekö sitä suomalainen, venäläinen, ruotsalainen vai saksalainen käsi. Nämä kaikkihan olivat mutkikkaan vapaussotamme osapuolia ja kirjava aseistus oli sen mukaista. Ase vaikeenee lopullisesti, kun se hävinneen osapuolen antautuessa viskataan sotasaaliskekkoon.

Osmo Pekonen

Torstila valaisee Unkarin menneisyyttä ja nykyisyyttä

Komennus Budapestiin

Pertti Torstila

320 sivua, Siltala 2022

Pertti Torstila kuuluu viime vuosien aikaisten suomalaisten diplomaattien

eturiviin. Mutta hänellä on yksi saavutus, johon ei kukaan hänen kollegoistaan ole yltänyt. Katri-Helenan hitin ”Vie minut” vuodelta 1993 sanat ovat suomennos unkarilaisesta silloisesta hitistä. Suomennos on Pertti Torstilan käsialaa.

Ranskassa, Itävallassa, Kroatiassa ja Unkarissa ja Ruotsissa palvelut Torstila keskittyy muistelmakirjassa Unkariin, joka tempaisi hänet mukaan tavalla, ”jollaista en muiden kohdalla kokenut”. Torstina olikin Unkarissa kahteen otteeseen, ensi nuorena diplomaattina ja myöhemmin suurlähettiläänä.

Suurlähettiläs kuvaa Unkarin monivaiheista historiaa. Ensimmäisen maailmansodan ja Versaillesin rauhansopimuksen jälkeen tehdyssä Trianon

rauhassa useita miljoonia unkarilaisia jäi maan rajojen ulkopuolelle ja tilanne jatkuu edelleen.

Historian lisäksi Torstila kuvaa kehitystä, joka on johtanut maan lähes diktatuuriin. EU:n jäsenyys ei tuonutkaan kaikkea sitä hyvää, mitä jäsenyydeltä odotettiin. Viktor Orban käytti tyytymättömyyttä hyväkseen ja pääsi puolueineen maan johtoon. Orban on myös hankala jäsen EU:ssa. Tukirahat kelpaavat, mutta EU:n oikeusvaltioperiaatteille hän viittaa kintaalla.

Eikä kielisukulaisuus Suomen kanssa enää Unkarissa suuria merkitse.

Torstilan muistelmakirja on todella hyödyllinen oppikirja Unkarista.

Suurlähettilään edelleen tiiviistä yhteydestä Unkariin kertoo myös hänen siellä sijaitseva viinitarhansa.

Jukka Knuuti

Tsekkoslovakian kriisin aikana Suomen rajoilla oli täysin rauhallista

Kylmää rauhaa

Kekkonen, sotilastiedustelu ja Tsekkoslovakian miehitys

Pekka Turunen

527 sivua, Atena 2022

Kun Neuvostoliitto miehitti Tsekkoslovakian 21. elokuuta 1961, oli se samanlainen shokki suomalaisille kuin nyt Venäjän hyökkäys Ukrainaun. Aivan samalla tavoin silloin kuin nytkin asiantuntijat eivät uskoneet miehitykseen, joka oli valtava shokki ja trauma Kekkoselle aivan kuin hyökkäys Ukrainaun Niinistölle.

1968 levisi huhuja panssarivaunuista itärajan takana ja sota-aluksista Suomenlahdella. Turunen on tehnyt jätityön ja osoittaa, että tarinat panssaareista perustuivat huhupuheisiin. Toki punalaivasto oli lukuisasti liikkeellä, mutta pysyi kansainvälisillä vesillä.

Tsekkoslovakian kriisin aikana huhuttiin myös valmiuden kohottamisesta Suomen puolustusvoimissa. Turunen on koontanut niin varusmiesten kuin henkilökunnan muistikuvia

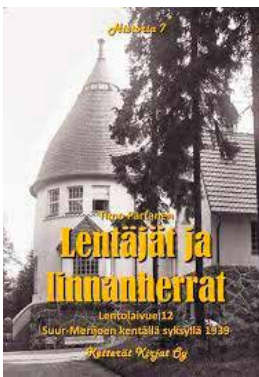
tapahtumista. Hätkähdyttävää, että kaikki nuo muistot perustuvat väärinkäsityksiin ja eri tapahtuman sekoittamiseen muistikuvissa. Missään ei kohotettu valmiutta eikä varsinkaan jaettu kovia patruunoita varusmiehille. Kirja on oikeastaan pelottava esimerkki siitä, kuinka huhut ja väärinkäsitykset muuttuvat todellisuudeksi ihmisten mielissä.

Kirja kertoo, kuinka lapsenkengissä suomalainen sotilastiedustelu tuolloin oli. Toki se nykyään on aivan eri tasolla, mutta ei silti ennakoitunut oikein tapahtumia Ukrainassa.

Teos on turhan monisanainen ja menee liiaksi detaljeihin ja siksi on hiukan työläs luettava.

Jukka Knuuti

Suomen kaikkien aikojen upein upseerikerho

Lentäjät ja linnanherrat

Lentolaivue 12 Suur-Merijoen kentällä syksyllä 1939

Timo Partanen

230 sivua, Ketterät kirjat Oy 2020

Tuttavat tuntevat Timo Partasen vannoutuneena ilmailuentustiastina, jonka kanssa jutellessa äkkiä päädytään lentokoneisiin. Hänen toinen kiinnostuksensa kohde, arkkitehtuuri, ei ole aivan yhtä ilmeinen.

Hän on yhdistänyt kirjassaan nämä kaksi teemaa: ilmavoimien lentolaivue 12 oli ennen toista maailmansotaa sijoitettu Viipurin lähelle Suur-Merijoen. Siellä laivueen upseerikerholla oli ainutlaatuiset puitteet. Kerho oli Suur-Merijoen kartanossa. Ja se ollut vähempi kuin kuuluisan arkkitehtikolmikon Gesellius- Lindgren-Saarinen käsialaa.

Tämä jugend-linna ja sen monipolvinen ja murheellinen historia jätti ainakin minulla varjoonsa lentolaivueen ja myös romaanin, jonka kirjoittaja on punonut tarinaan. Lentolaivueen

tekemiset, pääasiassa tiedustelulennot, jäivät sodan aikana hävittäjäyksiköiden mainetkojen varjoon.

Mutta kartanorakennus ja sen historia jäivät mieleen. Kartanon rakennutti Pietarissa asunut sveitsiläissyntyinen liikemies Maximilian Neuscheller, joka sai surmansa vallankumoushuilinoissa 1918. Kartano päättyi valtiolle ja upseerikerhoksi, kun Suur-Merijoen tuki sotilaslentokenttä.

Kartano vaurioitui talvisodassa ja tuhoutui kokonaan jatkosodassa. Jäljellä ovat enää rauniot. Paitsi että osa linnan huonekaluista on Tampereella Satakunnanlennoston hallussa.

Timo Partanen on tallettanut hyvällä tavalla tämän arkkitehtuurin ja ilmailun risteyksen.

Jukka Knuuti

Jopa huovista pula haavoittuneiden hoidossa

Läpiammutut

Atso Haapanen

238 sivua, Docendo 2022

Sota-ajan lääkintähuoltoa ei ole tietokirjoissa liiaksi käsitelty, sikäli tämä kirja on tervetullut. Atso Haapanen on julkaissut melkoisen määrän sota-

historiakirjoja, joten odottaa sopi kiinnostavaa kokonaiskuvaa aiheesta. Kovin syvälle pureutuva teos ei kuitenkaan ole. Sivuilla on joskus kiusallisen paljon luettelomaista numerotietoa. Monet kiinnostavat tiedot ovat usein poimintoja sotapäiväkirjoista eli ehjää kokonaiskuvaa Haapasen kirjasta ei saa. Toisaalta kirjailija valottaa lääkinnän eri portaita etulinjasta sotasaيراaloihin asti ja sivuaa myös vihollisen lääkintäjärjestelyjä.

Ansaitusti osansa saavat myös lääkintävarusteet sekä lääkeaineet. Sotien aikana nykyään huumeiksi luokiteltuja aineita jaettiin sotilaille varsin surutta. Jo komppanian lääkintäaliupseerilla oli laukussaan kovia huumeita. Tämä johti sotien jälkeen huumeongelmaan, koska monet rintamamiehet lääkitsivät sekä fyysisiä että psyykkisiä sotavam-

mojaan rintamalla tutuiksi käyneillä aineilla.

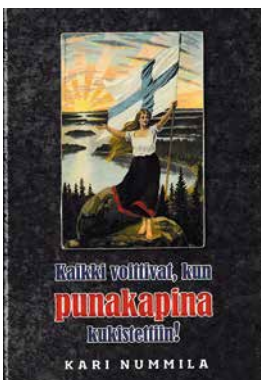
Mitä kalustoon tulee, niin paareista sekä huovista oli pulaa niin uskomattomalta kuin se tuntuukin. Välineiden ja aineiden ohella esitellään luonnollisesti myös lääkinnän henkilöstöä johtavista lääkäreistä apusisariin ja lääkintämiehiin asti.

Haapasen lähdeluettelosta puuttuu lääkintäeversti (evp.) Ilkka Mäkitien viime vuonna julkaisema hyvin kattava teos Puolustusvoimien lääkintähuolto sotavuosina. Ehkä Mäkitien teos ei ehtinyt Haapasen käsiin ajoissa.

Seppo Simola

Julkaistu aiemmin Panssari-lehden numerossa 2/2022

Tuhti paketti Kari Nummilan tuttuja mielipiteitä

Kaikki voittivat, kun punakapina kukistettiin!

Kari Nummila

324 sivua, Omakustanne

Kari Nummila on Parolen lukijoille tuttu kirjoittaja. Jääkäriperinne- ja maanpuolustusaktivistin tuttu mielipide tulee esille jo kirjan nimessä. Toinen hänen perusväitteensä on, ettei Väinö Linnan Täällä Pohjantähden alla ole historiaa vaan kaunokirjallisuutta.

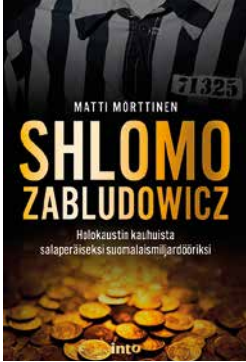
Molempia vakioväitteitään tukevan hän on hankkinut laajan ja arvovaltaisen kirjoittajakunnan: Eino Jutikkala, Viljo Rasila, Martti Häikiö, Seikko Eskola, Jari Ehrnrooth, Mikko Uola, Vilho Tervasmäki. Tekstejä ei ole kirjoitettu tähän krjaan, vaan ne on kerätty muista julkaisuista, kuten kulttuurilehti Kanavasta, jonka ilmoituksen Nummila on saanut kirjaansa.

Nummila tuo esille myös kotipaikkaansa Loimaaseen liittyvät vapaussodan tapahtumat. Niinikään moni kirjan tarinoista kertoo jääkäriликkeestä ja jääkäreistä. Oman tunnustuksensa ansaitsee kirjan laaja kuvitus, jota kuvaa jo kirjan kansi. Muuta kuvitusta on vapaussodan tapahtumista, Suojelukunn ja lottien toiminnasta.

Kirjan sisällön avaa parhaiten kirjoittaja itse kirjan nimiösivulla: asiaa ja kirjoituksia ennen wallankumousyritystä ja sen jälkeen 2000-luvulle.

Jukka Knuuti

Tampereella kehitetty kranaatinheitin on maailmalla alansa huippua

Shlomo Zabludowicz

Holokaustin kauhuista salaperäiseksi suomalaismiljardööriksi

Matti Mörttinen

246 sivua, Into 2021

Kirjan päähenkilön selviäminen Auschwitzista on jo kirjan aihe sellaisenaan. Kuolemanleiristä vapautunut mies painoi alle 40 kiloa ja poti tuberkuloosia, mutta toipui. Toinen kirjan aihe sellaisenaan, miten näistä lähtökohdista voi päätyä miljardööriksi. Mutta kaiken tämän Zabludowicz teki.

Kolmas kirjan aihe olisi Mortar Type Tampella eli kranaatinheitin tyyppi Tampella. Maailman sotilasalan lehdistä tapaa tuon tuostakin mainoksia Type Tampella kranaatinheitteistä.

Kranaatinheitimet eivät ole kohtaan Tampellasta Tampereelta, sillä firma ei ole enää vuosikymmeniin ollut olemassa. Mutta Zabludowicz hoiteli hommia niin, että israelilainen Soltam alkoi valmistaa kranaatinheitteitä. Tampellassa

suunnitellun heittimien ja niiden valmistukseen käytetyt koneet myytiin israelilaisille ja tulli-ilmoitusten mukaan vietiin Suomesta maatalouskoneina. Tampereelta tulleet metallimiehet asensivat koneet paikalleen Israelissa ja aloittivat tuotannon. Type Tampella kranaatinheitteitä on nykyään käytössä paitsi Suomessa ja Israelissa myös Yhdysvalloissa ja Intiassa ja herra ties missä.

Mörttinen on tehnyt valtavan työn kerätessään kirjan materiaalin. Tarina on monipolvinen ja hengästyttävä siihen saakka, että teksti tuntuu välillä vaikeasti seurattavalta. Tekstissä on niin dekkarin kuin veijaritarinan aineksia.

Jukka Knuuti

Kansalaisten mielen muokkausta sodan aikana

Sotapropagandan valiojoukko 1941–1944

Keijo K. Kulha

245 sivua, Minerva 2021

Valtion tiedotuslaitoksen (VTL) tehtävänä oli lujittaa kotirintaman yksimielisyyttä. Tehtävä toteutettiin kirjoittamalla mm. pääkirjoituksia valtakunnan suurimpiin lehtiin, tarjoamalla lehdistö (vapaaehtoisesti) julkaistavaa aineistoa, ohjaamalla lehdistöä sensitiivisten aiheiden käsittelyssä sekä sensuurilla. Sensuuri jatkui aina vuoteen 1947 saakka ja muuntui kirjoittajan mukaan itänaapurin suhteen hiljalleen itsesensuuriksi.

Organisaation kuului noin 600 henkilöä joukossaan jo ennen sotaa meritoituneita kynäniekkoja, kuten Mika Waltari, Georg von Wright, Matti Kuusi sekä Kustaa Vilkuna. Kirjan runko rakentuikin paljolti sodan jälkeen akateemikon arvon saavuttaneen kahdeksan VTL:n jäsenen toiminnan esittelyyn sodan aikana ja sen jälkeen.

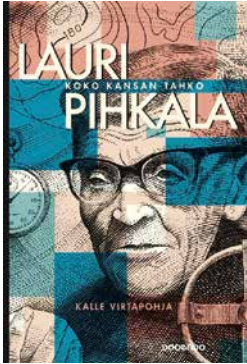
Kirja avaa maan poliittisen johdon antamaa ohjausta VTL:lle. Heti Jatkosodan alusta alkaen mm. varoitettiin liian ylimielisestä suhtautumisesta Neuvostoliittoon. Kansaa valmennettiin myös vastaanottamaan tappioita. Suomessa oli ohjailusta huolimatta sotavuosina verrattain vapaa lehdistö, eikä erilaisia äänenpainoja vaiennettu pl. ääriivasemmisto.

Tulevan presidentin Urho Kekkosen roolin kasvu propagandan taustavaikeuttajana sotavuosien ja myös jälleerakennuksen aikana saa lisävalaistusta.

Kirjan perusteella voi todeta, että VTL:n henkilöstö teki tiedotusrintamalla suurtyön maanpuolustustahdon ylläpidossa niin sotavuosina kuin maamme jälleerakennuksen aikana.

Sakari Martimo

Tavoitteena itsenäinen ja ahkerasti liikkuva Suomi

Lauri Pihkala

Koko kansan Tahko

Kalle Virtapohja

315 sivua, Docendo 2022

Välillä lukija huomaa, että urheilusta paljon kirjoittanut tohtori Kalle Virtapohja riemuitsee Lauri ”Tahko”

Pihkalaa kuvaillessaan. Jotakin samaa irrottelua oli myös hänen aiemmassaan ”Kekkonen urheilumiehenä” (Docendo 2018) –kirjassa, jossa Pihkalakin esiintyy. Tahko ei ollut kabinettien ja valtapolitiikan mies. Hänen ja Kekkonen välit viilenivät viimeistään silloin, kun UKK voitti ihailemansa Pihkalan SUL:n puheenjohtajavaalissa 1946. Palauttipa Tahko Kekkoselta saamansa lahjasuksetkin lähettäjälle.

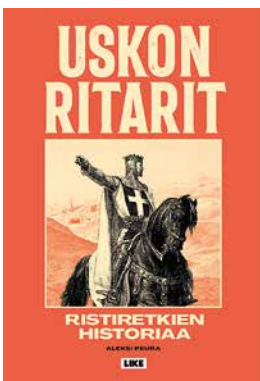
Tänään Lauri Pihkalan kaltaista tyyppiä olisi mahdotonta kehittää. Niin paljon hän tuli ehdottaneeksi sellaista, jonka kansakuntamme halusi toteuttaa. Hän oli urheilu- ja maanpuolustuskansan ideamoottori. Olakseen ahkera liikkuja hän ehti myös istua, kirjoittaa ja toimittaa. Elämäkertaa lukiessa tulee hämmästelleeksi tavatonta tarmoa.

Yhden erheen itse olen Pihkalaopinnoissani tehnyt. Kun havaitsin hänen 1920-luvulla ehdotelleen saunomista olympialaislajiksi, hirnuin moikselle. Totuus oli kuitenkin, ettei kyse ollut vakavalla naamalla tehdystä ehdotuksesta, vaan hirtehisuumorista. Sitä ei ollut kuitenkaan se, että hänen mielestään naiset oli pidettävä poissa urheilun parista. Tuossa suhteessa hänet voidaan luokitella menneen oman aikansa edustajaksi.

Lauri Pihkala oli mitä suurimmassa määrin Suomen henkisen ja fyysisen ryhdin tukipilari. Tänään hänen sanansa kuulostavat veltoistuvan nuorisomme korvissa oudoilta entisaikojen julistuksilta. Silti Pihkalan isänmaalliset aikaansaannokset ovat olleet vaikutuksiltaan merkittävät.

Markku Jokipii

Lähetyskäskyn toteuttamisen ilon ja pimeyden teot

Uskon ritarit

Ristiretkien historiaa

Aleksis Peura

272 sivua, Like 2021

Ristiretki-nimitys on jälkikäteen keksitty. Aleksis Peuran rento analyysi

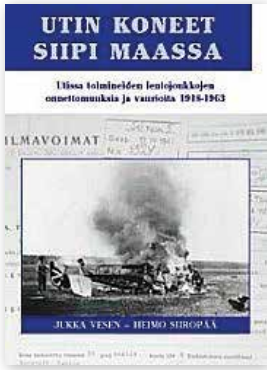
si korostaa retkiä valloitusodiksi, joista hengellisyys oli varsin kaukana. Islamilaisten pyhä sota Jihad pyrki pelastamaan sieluja siinä missä ristiretkeläiset olivat maallisen saalistuksen asialla. Usko otettiin kuitenkin tukemaan sodankäyntiä – kirkkokunnat ja maallinen valta ovat osanneet synkronisoida toimensa molempia hyödyttävään tavoin. Tuttu asetelma myös vuonna 2022.

Jerusalem on kautta aikain ollut kiistojen ja sotien yksi synnyinmaa. Sitä ja lähiympäristöä pelastamaan rynnänneet retkeläiset soivat sinne ja tänne. Kyse oli idän ja lännen välisestä kroonisesta vihanpidosta, joka kuluneen runsaan vuosituhannen aikana ei ole ihmistä opettanut. Milloin tappelevat kokonaiset maat ja armeijat, milloin munkit tappelevat siitä, missä ja ketkä saavat pyhiä patioita luututa.

Aleksis Peuran kuvaukset yhteentoihon aina valmiiden osapuolten kiihkeydestä ovat sarkastisia. Ristiretkeläiset edustivat kirjavia uskonnollisia dogmeja siinä, missä islamistit jakautuivat omiin, fanaattisiin lahkoihinsa. Maantieteellisesti ja ajallisesti kaukaa katsoen nuo vuosia kestäneet manööverit vaikuttavat järjettömiltä. Vielä tänäkin päivänä naapurimaassamme vietetään samantapaista ristiretkä – 30-vuotisen sodan ja Kustaa II Aadolfin kuolemaa – suurena sankaruu-den päivänä. Näin yhä liki 400 vuotta tapahtuneen oman aikansa ”hölhön tölvyksen” jälkeen.

Markku Jokipii

621 lento-onnettomuutta ja -vauriota

Utin koneet siipi maassa

Utissa toimineiden lentoyoukkojen onnettomuuksia ja vaurioita 1918-1963

Jukka Vesén, Heimo Siiropää

164 sivua, Kymenlaakson ilmakilta ry, Helikopterikilta ry. 2008

Kirjoittajat ovat keränneet yhteen kaikkiaan 621 lento-onnettomuutta tai -vauriota, jotka ovat sattuneet Utista toimineille lentoyouksiköille. Määrä tuntuu huimalta, mutta se merkitsee vuosittain kuitenkin ”vain” noin 14 onnettomuutta tai vauriota.

Tapahtumakuvaukset ovat varsin pelkistettyjä. Ne on kerätty ilmavoimien lento-onnettomuuksien ja -vaurioiden tutkintapöytäkirjoista ja niiden liitteistä. Mikään lukuromaani kirja ei todellakaan ole, mutta ilmailun historiasta kiinnostuneelle se on varsin kiinnostavaa materiaalia. 35 kuvasivulla on noin 70 kuvaa varsin murheellisen näköisistä lentokoneen romuista. Todella siipi maassa.

Haavereita sattuu tietysti niille koneille, joilla eniten lennetään. 1950-lu-

vulla sodasta säästyneet Mersut, Messerschmitt 109-hävittäjät olivat loppuun lennettyjä ja se näkyy onnettomuustilastoissa. Tuolloin kansan suussa Mersuja kutsuttiinkin lentäviksi ruumisarkuiksi. Toinen surullisen maineen osittain ilman syytä saanut kone oli 1950-luvulla valmistunut Vihuri-harjoitushävittäjä.

Ilmavoimien lentokoneenmenetyksistä on julkaista kaksi kirjaa ”Kohtalokkaat lennot I ja II”. Niihin on kerätty ne onnettomuudet, jotka ovat vaatineet kuolonuhreja. Tämä kirja täydentää osaltaan sarjaa keräten yhteen vähemmät vakavat haaverit.

Jukka Knuuti

Menetetty Karjala elää enää muistojen varassa

Karjala sydämessä

Elämänvoimaa itäisistä juurista

Sirpa Pääkkönen

160 sivua, SKS-kirjat 2022

Ovatko mahdollisuutemme vierailta itärajan toisella puolen estyneet kokonaan, useiden vuosien mittaiseksi ajaksi? Fyysinen välimatka kasvaa yhdessä ajan, vuosikymmenten kanssa. Sirpa Pääkkönen avittaa Karjalahenkisiä haastattelujen avulla. Hän tuo yli 400 000 suomalaisen menettämän kotiseudun ulottuville. Teoksen muistelijat ovat enimmäkseen Karjalassa syntyneiden jälkeläisiä, joille suru ja ikävä ovat vienneet voiton synkästä katkeruudesta.

Pääkkösen kokoamat kertomukset muistavat Karjalan sen ihmistyypin, taiteen ja kulttuurin kautta. Se on siis pehmeiden arvojen historiaa, jota varjostavat kuitenkin lopullisen menestyksen syyt. Sodat syntyvät vihan ja ahneuden myötä, niiden tarkoitus on tappa, tuhota ja vallata.

Teoksen traagisimmat rivit kertaa tapahtumat kesäkuun 20. päivän Elisenvaarassa vuonna 1944 – samana päivänä jolloin Viipuri menetettiin. Yli 80 venäläisen pommikoneen hyökkäys kesti ikuisuudelta tuntuneen neljänestunnin, jonka seurauksena yli 150 ihmistä kuoli. Vilkkaalla risteysasemalla oli tuolloin toista tuhatta henkilöä, sillä ei ollut ilmapuolustusta, eikä hälytystä annettu. Tieto tapahtumasta peiteltiin yleisen mielialan vuoksi. Kirja ei syyttele, vaan pyrkii tuonkin lyhyen episodin pehmentämään lämpimän, toisenlaisin muistoin.

Markku Jokipii

JÄSENPALVELUN MYYTÄVÄT TUOTTEET

	Hinta		Hinta
Kortit			
Uudistettu jääkärilippu	1,00	Hohenlockstedt 100 v juhlamitali	20,00
Jääkärilippukortti 2-os. + kuori	2,00	Jääkärit DVD – YLE:n draamadokumentti	27,00
Onnittelukortti jääkärimerkillä + kuori	2,00	Fallna för friheten -medalj	8,50
Suomen jääkärit kortti 2-os. + kuori	2,00	Jägarens väg	3,00
Jääkärikunniamerkki	1,00	Jääkärien elämäntyö – Itsenäisyyden puolesta, julkaisu (Kielet: suomi, ruotsi, saksa, englanti ja latvia)	10,00
Jääkärien tulo Vaasaan	1,00	Hopeiset 27-kalvosinnapit	150,00
Vaasan jääkäripatsas talvikuva	1,00	Hopeinen 27-riipus ketjulla	150,00
Vaasan jääkäripatsas talvikuva 2-os. + kuori	1,50	Hopeinen 27 -kravattineula	150,00
Jääkäriiliike 100 vuotta	1,00	Hopeinen 27-rintakoru	150,00
Jääkäriiliike 100 vuotta 2-os. + kuori	1,50	Kirjeensulkijamerkki, (arkki sis 50 kpl)	2,50
Pakettikortti jääkärimerkillä	0,50	Kynttilä, Jääkärimerkillä	8,00
Rovaniemen jääkäripatsas	0,20	Puukko Jääkärimerkillä	70,00
Skangal-Mangal tiellä + kuori	0,50	Suomen Jääkärien elämäkerrasto,	
Suomen Jääkärit	1,00	I täydennysosa 1957	5,00
Vaasan jääkäripatsas	0,20	Ur Jägarnas levand och gärning	5,00
Wasserturm	0,20		
Adressit		Vain jäsenille	
Ilman tekstiä	10,00	Perinneyhdistyksen jäsenmerkki	12,00
Kansliasta kirjoitettuna/toimitettuna	12,00		
Laajempi tekstaus	13,00	Erillisillä hakemuksilla myynnissä	
Muut tuotteet		Jääkäripienoismerkki	100,00
Jääkärilippupostimerkki -arkki (10 kpl)	27,00	Jääkärihautamerkki	80,00
Jääkärien testamentti Suomen nuorisolle	6,00		

Tilaukset Jääkärikansliasta:

Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI
Puh. 050 377 8845 (myös tekstiviestit)
s-posti: kanslia@jp27.fi

Toimitamme tuotteet kerran viikossa.

Hintoihin lisätään postikulut.
Yhteydenotot: kanslia@jp27.fi

PAROLE

www.jp27.fi

Päätöimittaja – Chefredaktör

Jukka Knuuti, 040 753 2751
jukka.knuuti@gmail.com
Taitto Kirsi Rasinen

Lehti ilmestyy 4 numeroa vuodessa: maalisk., kesä-, syys- ja joulukuun alussa.
Hinta 20 €/vsk
4 numerin i året, 20 €/årg

JÄÄKÄRISÄÄTIÖ – JÄGARSTIFTELSEN

Puheenjohtaja – Ordförande
Laatikainen Pertti

Varapuheenjohtaja – Viceordf
Fagerås Peter

Asiamies- Ombudsman
Eklin Jukka

Jäsenet – Medlemmar
Annala Jari
Heiskanen Kari
Jordan Kari
Kivinen Timo
Kuljukka Antti
Manninen Ohto
Pennanen, Jukka

JP27:n PERINNEYHDISTYS ry

FÖRENINGEN JB27:s TRADITIONER rf

Hallitus – Styrelse

Puheenjohtaja – Ordförande
Valtonen Vesa
Varapuheenjohtaja – Viceordf
Hakkarainen Arno
Sihteeri – Sekreterare
Kiiski Tiina

Jäsenet – Medlemmar

Aherto Markku
Hakola Terhi
Kinnarinen Tero
Latvala Raimo
Miettinen Helena
Vuontela Kyösti

KANSLIA: Auki ma–to klo 10–14, paitsi parillisten viikkojen maanantaisin klo 14–18, Döbelninkatu 2, 00260 Helsinki
KANSLI: Öppet må–tors kl 10–14, förutom på jämna mändagar kl 14–18 Döbelngatan 2, 00260 Helsingfors
Puhelin/telefax, telefon/telefax, gsm 050-377 8845, email: kanslia@jp27.fi

Maihinnoisuus on helppoa kauniilla kelillä. Tällä laivastolla, kaksi Jurmoa ja yksi meriuisko, suoritettiin maihinnoisuus Hamnskäriin 9.8. Vietettiin sukellusvene UC-57 saapumisen 105 juhlaa. Sukellusvene toi 17. marraskuuta 1917 Hamnskärille kahdeksan jääkäriä sekä räjähteitä ja radioaseman. UC-57 ei palannut koskaan Saksaan, koska se todennäköisesti tuhoutui 18. marraskuuta sen yrittäessä laskea miinoja Suursaaren itäpuolelle. Kuva Jorma Ignatius.

